

PRIMORSKI DNEVNIK  
Je začel izhajati v Trstu  
13. maja 1945, njegov  
predhodnik PARTIZANSKI  
DNEVNIK pa 28. novem-  
bra 1943 v vaal Zakriž  
nad Cerkljimi, razmnožen  
na ciliosti. Od 5. do 17.  
septembra 1944 se je ti-  
skal v tiskarni »Dobrodoša  
v Govcu pri Goranji Trabu-  
ši, od 18. septembra  
1944 do 1. maja 1945 v  
tiskarni »Slovenija« pod  
Vojakim pri Idriji, od 8.  
maja 1945 pa v osvoboje-  
nem Trstu, kjer je izšla za-  
dnja številka. Bil je edini  
tiskani partizanski DNEV-  
NIK v zasužnjeni Evropi.

# primorski

## dnevnik

OSREDNJA KNJIZNICA  
S. VILHARJA  
TRG REVOLUCIJE 1  
66000 KOPER

159  
inje

23

7096 AA

60100100

Podatna plačana v gotovini  
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XL. št. 133 (11.856)

Trst, torek, 5. junija

Demokristjani zahtevajo zase predsedstvo vlade

## Oster spopad med KD in socialisti lahko povzroči padec Craxijeve vlade

V avli senata začetek razprave o vladnem protiinflacijskem odloku



Ciriaco De Mita

RIM — Evropske volitve so pred vrati in kreganja med krščansko demokracijo in socialisti so postala pravi spopad. Tajnik KD De Mita je ob zaključku praznika prijateljstva v Mi-

lanu imel zelo trd govor, v teku katerega je dejal, da se je vzdušje med strankami vladne večine skalilo. Obenem je dal razumeti, da je samo čutu odgovornosti krščanske demokracije pripisati dejstvo, da do sedaj ni prišlo do vladne krize. De Mita je poudaril, da mora biti predsednik vlade član najmočnejše stranke, se pravi krščanske demokracije; socialisti so manjšinska stranka in dejstvo, da so jim poverili vodstvo vlade je izbira, ki je na meji demokratičnih pravil. Vendar pa čut odgovornosti KD, je dejal še De Mita, ne pomeni, da bo stranka zagovarjala to, česar se ne da zagovarjati. Zato naj si predsednik vlade nikar ne dela utvar.

Bettino Craxi ni odgovoril neposredno, vendar je v svojem govoru v Genovi dal jasno razumeti, da ne bo zlahka položil orožja ob koncentričnih napadih s strani vseh strank vladne večine. Ciriaco De Miti je odgovoril njegov namestnik Claudio Martelli: dejal je, da še ni dozorel čas za to,

da bi krščanska demokracija spet prevzela predsedstvo vlade. Nepravilni napadi na predsednika vlade pa prav gotovo ne bodo pripomogli k pospešitvi tega procesa.

V vrstah opozicije že izrecno govorijo o koncu petstrankarske koalicije. Komunistično glasilo »Unità« pravi, da je kriza dejansko že odprta in da Craxi ni odstopil samo zato, ker bi hotel spremeniti svoj poraz v orožje, ki bi ga obrnil proti svojim zaveznikom.

Medtem so spodleteli vsi poskusi, da bi posredovali med komunisti in vlado. Tako je komunistična partija včeraj začela svojo obstrukcijo do drugega zakonskega odloka glede boja proti inflaciji. Predsedniki političnih skupin v senatu so včeraj predlagali, da bi se seja, ki se je začela včeraj zjutraj, končala komaj v soboto, 9. junija s sklepnim glasovanjem o odloku. Komunisti se s tem predlogom niso strinjali, vendar so v svoji opoziciji bili poraženi. Zato so se popoldne množično vpisali v seznam

govornikov ter predlagali vrsto sprememb za dnevni red razprave, ki ga je določila večina.

Načelniki senatnih skupin vladne večine so pisali predsedniku senata Cossigi pismo, v katerem zanikajo, da bi predlagali načelniku komunistične skupine v senatu Chiaromonteju sklenjenje roka za odobritev zakonskega odloka. Ker je namen komunistične skupine, pravijo v pismu, jasen in se bodo poslužili vseh možnosti, ki jih predvideva pravilnik, da bi zavlekli razpravo, formalno zahtevamo, da se razprava zaključi z glasovanjem v soboto, 9. junija.

Gerardo Chiaromonte je nemudoma odgovoril na pismo in dejal, da popolnoma razume živčnost petih podpisnikov in da se dobro zaveda pritiskov, ki jih je nanje izvajalo predsedstvo vlade. Vse to pa ne opravičuje odvečnih in neumnih dejanj, katerih edini namen je protizakonito in nespoštljivo izsiljevanje predsednika senata.

R. G.

## predsednika Reagana

LONDON — Ameriški predsednik Reagan je včeraj v svojem govoru, ki ga je imel v irskem parlamentu dejal, da so Združene države pripravljene začeti pogajanja s Sovjetsko zvezo, ne samo glede skrčenja jedrskega orožja, temveč tudi o prepovedi konvencionalnega orožja v Evropi, da bi zagotovile zmanjšanje nevarnosti spopada. Reagan se sicer ni oddaljil od že znanih ameriških stališč. Poudaril je, da so na stockholmski konferenci Sovjeti zavrnili zahodne predloge o razorožitvi, vendar so pokazali zanimanje za deklaracijo o zavračanju uporabe sile. Zato je Reagan poudaril potrebo po konkretnih dejanjih: »Če bo SZ sprejela konkretne pobude, ki so jih države udeleženske stockholmske konference pripravljene sprejeti, bo to pomemben korak k utrditvi miru.

Predsednik italijanske vlade Craxi je zelo pozitivno ocenil Reaganove izjave v Dublinu, ki pomenijo pomembno odprtje in veliko prožnost ter sodijo v smer, ki jih je sam Craxi dal pred nekaj tedni, da bi pospešil tako pobudo z zahodne strani.

## Nov predlog za devizno poslovanje

BEOGRAD — Zvezni izvršni svet SFRJ je na včerajšnji seji predlagal, da bi v zakon o določanju in razporejanju skupnega prihodka in dohodka vnesli predpis, da deviz, doseženih z izvozom izdelkov, blaga in storitev, ne bi vračunavali v skupni prihodek, vse dokler jih izvozniki ne bi prodali banki, oziroma z njimi plačevali obveznosti do tujine. Na ta način bi po mnenju ZIS rešili vprašanje tečajnih razlik, ki so posledica zadrževanja deviz na deviznem računu.

ZIS je pri tej opredelitvi izhajal iz ocene, da bi na ta način odpravili še eno točko inflacijskega načina gospodarjenja, da pa to v nobenem primeru ne sme ogroziti preskrbe z devizami za proizvodnjo za izvoz. Zakon o deviznem poslovanju in kreditnih odnosih s tujino namreč predvideva, da ima organizacija, ki prodaja devize iz tistega dela, ki ga lahko zadrži za priznane reprodukcijske potrebe, prednost pri odkupu deviz. Na ta način bi prispevali k boljšemu izkoriščanju deviz in boljšemu delovanju deviznega trga. (dd)

LONDON — Predsednica britanske vlade Margaret Thatcher je negativno reagirala na zadnje predloge francoskega predsednika Mitterranda in zahodnonemškega kanclerja Kohla za okrepitev evropske politične enotnosti.

## Z zatemnitvijo, demokratično budnostjo in manifestacijo za mir Bazovica bo v petek dostojanstveno odgovorila fašističnemu izzivanju

Bazovica bo v petek odločno, enotno, predvsem pa omikano; odgovorila na napovedani provokativni fašistični shod zloglasne Fronte della gioventù v vasi. Domačini bodo popolnoma »zatemnili« vas; gostilne, trgovine in drugi javni lokali bodo zaprti, tako da bodo ulice povsem prazne. Vas pa ne bo mrtva. Domačini

se bodo zbrali na zbirnih mestih, da bi s svojo prisotnostjo budno nadzorovali situacijo in, če bi okoliščine to zahtevale, tudi posegli.

Za tak omikano odgovor fašistom so se domenili domačini na sinočnji skupščini vaščanov, ki so jo sklicale vaške organizacije in društva. Bazovci so s sinočnje skupščine obenem

pozvali vso demokratično javnost, slovensko in italijansko, da se udeležijo manifestacije o miru, bratstvu in sodelovanju med narodi, ki jo bodo priredili v Bazovici na trgu pred spomenikom v petek ob 20.30.

Na skupščini je bilo tudi sklenjeno, da bo delegacija vaščanov obiskala tržaškega župana in vladnega komi-

sarja, da bi jima izrazila vso svojo zaskrbljenost ob tej hudji provokaciji in zahtevala od njiju, naj organi javne varnosti poskrbijo za zaščito vasi in spomenika ter zagotovijo varnost. Delegacija vaščanov bo tudi obiskala trgovce in gostilničarje, da bi jih seznanila z odločitvijo skupščine in jih pozvala na zaprtje javnih lokalov v petek popoldne. Na sinočnji skupščini je prišlo do izraza prepričanje vaščanov, da je treba fašiste osamiti in sicer tako, da ne bi nasledili njihovim provokacijam. V prepolni dvorani so domačin naglasili, da gre pri tem za tembolj hudo provokacijo, ki zadobiva tu, 500 metrov od državne meje, tudi mednarodni značaj. Prav zato je nujno potrebna varnost in budnost vseh demokratičnih sil.

Po skupščini so se predstavniki društev na posebnem sestanku domenili o vseh pobudah, ki jih bodo v teh dneh izvedli in o katerih bomo še poročali.

## Sovjetska pojasnila o Saharovu

MOSKVA — Sovjetske oblasti so včeraj odločno demantirale vesti o smrti Nobelovega nagrajenca Andreja Saharova. Znanstvenik in njegova žena Jelena Bonner se ne samo dobro počutita, »temveč tudi nista lačna«, kar naj bi pomenilo, da ne izvajata več gladovne stavke. Sovjetska tiskovna agencija TASS je v svojem poročilu spet obtožila Združene države in zahodni tisk, da so uprizorili protisovjetsko provokacijo v zvezi z zadevo Saharov. Provo-

kacija je spodletela, pravi TASS, saj se zakonca Saharov dobro počutita.

Kot znano, sta Saharov in njegova žena začela gladovati v začetku maja, da bi omogočila potovanje Bonnerjeve v tujino, kjer bi se morala zdraviti. Sovjetske oblasti so mnenja, da Bonnerjeva ni bolna in da bi se prav lahko zdravila v Sovjetski zvezi.

V sovjetskih krogih so tudi potrdili, da bo francoski predsednik Mitterrand obiskal Moskvo

## Bliza se rok za davčne prijave

RIM — Bliza se rok za predložitev prijav dohodkov iz leta 1983, tokrat brez vsake možnosti nadaljnega odloga: do petka je treba vložiti ustrezne prijave in izplačati tudi ustrezajoči davek. Samo okrog 570.000 državnih uslužbencev, ki jim potrdilo o lanskem prejemkih izdajajo pokrajinska ravnanstva državne zakladnice lahko še počakajo do konca meseca.

Kot je znano lahko predložijo samo potrdilo delodajalca ali izplačevalca (obrazec 101 ali 201) le davkoplačevalci z enim samim dohodkom iz delovnega razmerja ali eno samo pokojnino. Kdor je zaslužil več kot 4 milijone in pol pa mora predložiti davčnim uradom ali občinam izpolnjene obrazce 740/S če ima samo dohodke od dela in nepremičnin, ali 740 če so vmes še kaki drugi dohodki. Priložiti je treba potrdilo o izplačilu na banki ali na pošti.

## OKROGLA MIZA O NAŠEM NOGOMETU

NA 11. STRANI

## Počastitev talcev pri Proseku



Na gmajni pri proseški železniški postaji so v nedeljo počastili spomin 10 talcev, ki so jih pred 40 leti obesili nacifašisti

## Danes manifestacija gledališčnikov

Na včerajšnji skupščini so člani kolektiva in upravnega sveta Slovenskega stalnega gledališča sklenili, da bodo danes zjutraj izvedli pred deželno palačo v Trstu manifestativno akcijo, ki naj opozori odgovorne deželne oblasti na izjemno hud finančni položaj, v katerem se nahaja naše gledališče.

Akcija pomeni tudi jasno zahtevo, naj odgovorne deželne oblasti s konkretnimi dejanji pripomorejo, da bo lahko SSG nemoteno pričelo prihodnjo sezono in jo tudi nadaljevalo. Dežela namreč priznava našemu gledališču vlogo primarne kulturne ustanove in nedopustno bi bilo, da bi morala prav ta ustanova »usahniti« zaradi pomanjkanja sredstev. Naša narodnostna skupnost nikakor ni pripravljena na tolikšno izgubo, ki pa ne bi bila le naša.

NA 4. STRANI

## Večja previdnost v Jugoslaviji za poslovne stike s tujino

BEOGRAD — Število sporov jugoslovanskih organizacij s tujimi družbami pred razsodiščem Gospodarske zbornice Jugoslavije se je v zadnjem času z nekdanjih 10 povečalo na okoli 400 na leto. Razsežnosti tega pojava, ki se sicer pokriva z vse večjim izvozom, zaokrožuje podatke, da se vrednost teh sporov na leto giblje okoli 30 milijonov dolarjev. So pa ti spori na leto dosegli tudi že vrednost 80 milijonov dolarjev.

Do sporov prihaja najpogosteje, kot je dejal predsednik zunanjtrgovinske arbitraže Gospodarske zbornice Jugoslavije Radimir Djurović, predvsem zaradi neizpolnjevanja rokov, neka-kovostnih pošiljk, zamud pri plačevanju, slabo opravljenih zastopniških ali posredniških poslov in podobno. Jugoslovanski gospodarstveniki si vse bolj prizadevajo podpisati izvozne sporazume in posle sprejemajo tudi takrat, ko nanje niso dovolj pripravljeni, pa naj gre za premajhno poslovno-pravno znanje, ali pa pomanjkanje podatkov o solidarnosti tujega poslovnega partnerja. Kot je bilo slišati včeraj, so primer Tigra, težave z bankrotiranim tujim partnerjem in drugih povečali budnost in je bilo samo v petih mesecih letos biroju Gospodarske zbornice Jugoslavije predloženih 200 zahtevkov, skoraj toliko, kolikor lani v vsem letu. Vendar pa je to samo eden od številnih korakov za čim bolj solidno poslovno-pravno sodelovanje s tujimi partnerji. (dd)

## Obnovitev pogajanj za 35-urni teden

FRANKFURT — Kovinarji in delodajalci so se domenili za obnovitev pogajanj glede skrčenja delovnega urnika, vendar pa za sedaj ni nobenega znamenja, da bi se ena od obeh strani odpovedala svojim načelnim stališčem. Stavka kovinarjev traja že četrti teden, 400 tisoč delavcev pa stoji križem rok, po večini zato, ker ni nadomestnih delov za stroje. Po statistikah, ki so jih posredovali delodajalci, je 180 tisoč delavcev stavalo v Hessnu in v Baden - Württembergu, medtem ko je 200 tisoč delavcev brez dela v drugih nemških deželah, ker ni sestavnih delov, ki so v proizvodnji nujno potrebni. Najbolj prizadeta je avtomobilska industrija. Po mnenju nemških industrijcev so stavke doslej povzročile zgubo 2,5 milijarde nemških mark.

Nadaljuje se tudi stavka tiskarjev, ki so prav tako kot kovinarji zahtevali skrčenje delovnega urnika na 35 ur tedensko. Pogajanja so se prekinila predjšnji teden in za sedaj ni videti, da bi jih lahko obnovili.

# Po napadu na turški tanker, ki je bil namenjen h Kargu Iran napoveduje represalije zaradi iraških napadov na ladje v Zalivu

BAGDAD — Požar na turškem tankerju Buyuk Hun, do katerega je prišlo, ko so ga iraška letala napadla z raketami v Perzijskem zalivu, so pogasili v ponedeljek zjutraj, potem ko so se iranske gasilske enote borile z ognjem vso noč. Trdijo, da je bilo več članov posadke ranjenih in da so jih sprejeli v bolnišnico na otoku Karg. Vseh 39 članov posadke je baje rešenih, vendar je to v nasprotju z izjavami turškega zunanjega ministrstva, ki trdi, da pogrešajo tri mornarje.

Doslej še niso potrdili vesti, po kateri naj bi Iračani v nedeljo zadelih še en cilj v Perzijskem zalivu, ko so njihovi lovci napadli z raketami ladijski konvoj, ki je plul kakih 50 milj južno od Karga. Konvoj, v katerem je plul turški tanker Buyuk Hun, je bil sestavljen iz šestih ladij, za sedaj pa še ni znano, da bi iraška letala zadela še kako drugo ladjo.

Po nekaterih podatkih naj bi iraški napadi na ladje, ki plujejo v Perzijskem zalivu (v zadnjih tednih je takih napadov bilo približno 40) razpolovili iranski izvoz surovega petroleja, ki je padel na milijon sodov

dnevno. Do nedeljskega iraškega letalskega napada je prišlo potem ko je varnostni svet OZN odobril resolucijo, v kateri poziva obe strani, naj spoštujeta pravico do proste plovbe v Perzijskem zalivu. Pred nekaj dnevi je bil v Iraku predsednik Turčije Turgut Ozal, ki so mu Iračani dali kar se da pozitivna zagotovila glede plovbe turških tankerjev v Perzijskem zalivu. Turška vlada je doslej obdržala strogo nevtralnost stališče do spopada med Iranom in Irakom.

Medtem se množijo znamenja, ki dajejo slutiti skorajšnjo ofenzivo iranskih oboroženih sil. Opazili so številne premike čet v smeri južne fronte spopada med Iranom in Irakom, že nekaj dni pa teheranske oblasti vztrajno govorijo o odhodu prostovoljcev na fronto, potem ko so nekaj tednov o tem molčale. Iranski predsednik Hamnei je v pogovoru s predsednikom alžirske skupščine Rabahom Bitatom, ki vodi alžirsko delegacijo, katere naloga je posredovati med Iranom in Irakom, da bi dosegli miroljubno rešitev spora, napovedal represalije, če bo iraško letalstvo še naprej napadalo tankerje, ki



plujejo proti iranskemu petrolejskemu terminalu na otoku Kargu.

Italijanski minister za odnose z deželami Mammi je včeraj popoldne odgovarjal na številna vprašanja glede položaja v Perzijskem zalivu. Italijanska vlada bo še naprej skrbno nadzorovala spopad med Iranom in Irakom, ter pazila, da ne bi povzročila poslabšanja položaja. Mammi je dejal, da zadevajo najbolj zaskrbljujoče plati spopada ne toliko gospodarska vprašanja, kolikor politična:

obstaja namreč resna nevarnost internacionalizacije spopada, kar bi lahko povzročilo verižno reakcijo in še večjo zaostrovanje krize v Perzijskem zalivu. Zato je treba izvajati diplomatske pritiske na obe državi in v tem smislu je Italija doslej tudi delovala. Minister je še dejal, da za sedaj ni realistične možnosti za ameriški poseg v Perzijskem zalivu. Na sliki (teletfoto AP): srečanje med alžirsko delegacijo in Hamnejem.

## Od četrtega bo v Londonu vrh sedmerice industrializiranih

BRUSELJ — V Londonu se bo pojutrišnjem, 7. junija, pričelo tridnevno vrhunsko zasedanje državnih poglavarjev, predsednikov vlad in zunanjih ministrov tako imenovane sedmerice najbolj industrializiranih dežel. Dogodek bo seveda izjemnega pomena glede na bolj ali manj splošno gospodarsko krizo v zahodnem svetu in na trenutno najbolj zgoči problem vojne spopada v Zalivu, zaradi katerega je v šahu nadaljnja preskrba z nafto. Ta pa je, kot dobro vemo, med glavnimi gonilniki gospodarskega razvoja.

Na pragu londonskega vrha, ki se bo končal, kot rečeno, v soboto, je Zveza industrijcev EGS naslovila osebnostim, ki bodo v glavnem mestu Velike Britanije zastopale vsaka svojo državo, nekakšno poslanico, oziroma poziv, kako naj se dogovarjanje za izhod iz zdajšnjih ekonomskih težkoč pravzaprav usmeri.

Industriji »deseterice« menijo, da bo v Londonu nujno treba sprejeti jasne, nedvoumne obveze v izoblikovanju dosledne in soglasno potrjene gospodarske politike, ki naj po eni strani napravi konec protekcionističnim pojavom v mednarodnih blagovnih tokovih, po drugi strani pa utrdi temelje mednarodnemu denarnemu sistemu. Poslanica ob tem ugotavlja, da je potrebno uravnovesiti obresti, drugače bo ekonomski sistem glede na gospodarsko in finančno soodvisnost šel rakom žvi-

žgat. Poslanica se zaključuje s priporočilom, naj bi usklajeni skupek gospodarskih ukrepov »sedmerice« prispeval k denarni in ekonomski stabilizaciji, brez katere operaterji ne morejo razvijati zunanjtrgovinskih poslov in tudi ne krepiti naložb.

V pozivu industrijcev torej ni besedice o vprašanju nezaposlenosti in sploh o socialni problematiki. Pač pa je slednja zapopadena v noti rimske vlade, ki izraža stališče Italije do vsebine in smotrov londonskega vrha. V noti je rečeno, da si morajo industrializirane države prizadevati za homogenejšo gospodarsko rast v okviru »sedmerice«. Potrebno je čimbolj omejiti inflacijo in odstraniti zapreke, ki so doslej preprečevale rešitev dramatičnega problema nezaposlenosti, in to še posebno mladinske. Nota iz Palače Chigi izrecno omenja vidna neskladja zaposelnostne narave med posameznimi članicami »sedmerice«, oziroma med ZDA in Japonsko na eni ter drugimi najbolj industrializiranimi državami na drugi strani: medtem ko znaša stopnja popolne brezposelnosti na Japonskem nekaj manj kot 3 od sto in v ZDA okrog 7 od sto, se v Zvezi republik Nemčiji suče okoli 8, v Italiji, Franciji in Veliki Britaniji pa blizu 11 od sto.

Italijanska nota nazadnje apelira k požitvi dialoga Sever - Jug (»bogati - revni«), kar lahko pripomore tudi k omiljenju zaostritve dialoga Zahod - Vzhod.

## Italija potrebuje vsaj 2 milijona novih delovnih mest

RIM — V zadnji 30 letih ni nihče poskrbel za načrtovanje zaposlovanja, zaradi tega se Italija znajde v položaju, ko se bo sedanjim 2.700.000 brezposelnim v prihodnjih 10 letih pridružilo še nov milijon. Zato je po mnenju ministra za delo De Michelisa treba takoj pripraviti načrt za zaposlovanje vsaj 2 milijonov ljudi do leta 1994, in temu naj bi služil tudi politično-znanstveni simpozij na visoki ravni, ki ga je priredilo ministrstvo.

De Michelis je zatrdil, da so vsi dosedanja posegi za zavarjanje brezposelnosti propadli, razen dopolnilne blagajne, ki vsaj blaži družbeno trenja. Ta pa bi znala ob naraščanju brezposelnosti zlasti med mladimi postati nevzdržna. Včeraj so največ pozornosti namenili novim vprašanjem, ki jih postavlja uvajanje novih tehnologij, danes pa bodo nastopili predstavniki sindikatov in strank.

## Zdravniki zahtevajo odstop ministra Degana

RIM — Večina 150.000 italijanskih zdravnikov, ki so zaposleni pri državnih zdravstvenih službi v bolnišnicah ali kot zdravniki splošne prakse v okviru konvencije, je včeraj prekrizalo roke in zaprlo ambulante. Stavka je povzročila nemalo težav v bolnišnicah, kjer so zdravniki opravljali le nujno delo, in odložili skoraj vse operacije, sprejemanje novih bolnikov ali odpuščanje ozdravelih, kot tudi bolnikom, potrebnim ambulantne pomoči. Zdravniki splošne prakse so namreč opravljali le preglede na domu v nujnih primerih in ob neposrednem plačilu.

Enajst strokovnih združenj, ki je oklicalo stavko (primarij in člani CGIL, CISL in UIL se je niso udeležili) je priredilo v Rimu skupšči-

no, na kateri so močno napadli vlado, zlasti pristojnega ministra Degana. Temu so očitali, da ne opravlja svoje dolžnosti kljub izrecnim pooblastilom in so odločno zahtevali njegov odstop. Zdravniška združenja so tudi zahtevala preobrazbo zdravstvene reforme, ki naj jim prizna večjo vlogo pri usmerjanju in vodenju splošne zdravstvene službe, za katero so zahtevali tudi več denarja, uvedbo določene števila pri vpisu na medicinske fakultete in za letos celo zaporo.

Sindikalne organizacije CGIL, CISL in UIL so včerajšnje stavko obsojile in potrdile nujnost enotnega obravnavanja vsega osebja državne zdravstvene službe.

## Srečanje Ceausescu - Černenko naj bi zgladilo spore v SEV

MOSKVA — Romunski predsednik Nicolae Ceausescu je včeraj prispel v Moskvo na »delovni obisk«, ki služi kot prvi stik z novim sovjetskim voditeljem Konstantinom Černenkom v luči odprtih vprašanj pred skorajšnjim zasedanjem Sveta za vzajemno gospodarsko pomoč (SEV).

Iz komunikacija po prvem srečanju Ceausescu s Černenkom, Gromikom in Tihonovom pa ni razvidno, ali so se dotaknili najbolj perečih vprašanj, ob katerih se državi precej razhajata. Komunikacija je namreč splošen, navaja potrebo po »utrjevanju zaveznih vezi« in v ali krivdo za sedanjo medblokovsko napetost izključno na Washington.

Tak prvi izid navsezadnje ne bi smel presenetiti nikogar. Ceausescu je res v prvi vrsti med kritiki odnosov v Svetu za vzajemno gospodarsko pomoč, a je dovolj realist in pragmatik, da ve, kje so meje razhajanja s Sovjetsko zvezo. Nasprotuje sovjetskim načrtom o tesnejši gospodarski integraciji v SEV, prav tako je

nezadovoljen ob visokih cenah nafte in surovin ter tehnologije, ki jih Sovjetska zveza določa bratskim državam. Vse to je bržkone povedal sovjetskim voditeljem, a pri svojih zahtevah skoraj gotovo ni vztrajal, do odločnejših posegov bo prišlo 12. in 13. junija na zasedanju SEV, ko bo lahko dobil podporo med drugimi članicami. Vsekakor bodo ta razhajanja ostala za zaprtimi vrati, pred javnostjo bo zasedanje SEV, ki ga že dve leti odlagajo, nov dokaz enotnosti, prijateljstva in vzajemnosti socialističnega tabora.

Bolj presenetljive so trditve, da se Ceausescu strinja s sovjetskimi ocenami, da so sedanje napetosti krive izključno ZDA. Romunija je namreč edina država vzhodnega bloka, ki se bo udeležila olimpijskih iger v Los Angelesu, tudi njena stališča do sedanje oboroževalne tekme so bila do sedaj precej različna od sovjetskih. Bržkone je Ceausescu spoznal, da nima smisla vztrajati na dosedanjih stališčih, med drugim je obnašanje Reaganove administracije na mednarodnem prizorišču vse prej kot miroljubno.

## Cene bencina se bodo dvigale vsake 3 mesece

BEOGRAD — Ljudski glas se je tokrat »uštel« samo za en dan: bencin in druge naftne derivate je zvezni izvršni svet podražil v noči s petka na soboto. Vozniki, ki so že v četrtek postajali pred črpalkami in polnili zadnje litre »pencin« bencina, so tako kljub vsemu prihranili nekaj stotakov.

Goriva so se tokrat v povprečju podražila za 22,5 odstotka, kar seveda ni velika številka, če je ne bi računali na že tako visoke cene. Tako zdaj stane liter bencina super (98 oktanol) 85,50 din, 86-oktanski je po 81,50, dizel gorivo pa (odvisno od kategorije) od 62,90 do 63,80 dinarja.

Kurilno olje stane po novem 46,50 dinarja oziroma 29,17 odstotka več.

Potrošniki so torej že dolgo slutili, da bo prišlo do novih popravkov cen, kot politiki radi imenujejo podražitve in tokratni dvig ni nikogar presenetil. Je pa res, da je bilo sklepanje dokaj enostavno: bil je začetek meseca, poleg tega pa še vikend (ZIS je v zadnjih dveh letih najpogosteje odločal za podražitev goriva pred začetkom vikenda). Tudi o razlogih so jugoslovanski časopisi že dolgo pisali: dražja nafta in naraščanje tečajnih razlik zaradi padanja vrednosti dinarja. Naftno gospodarstvo se koplje v velikanskih izgubah (lani so jih našteali kar za 16,9 milijarde

dinarjev), vendar bo najnovejša podražitev krila le rast cen zaradi tečajnih razlik in deloma nekatere stroške uvoza, ki so se nakopičili v prejšnjih letih. Ostale izgube, recimo zaradi neizkoriščenosti zmogljivosti prevleke štivila rafinerij, pa bodo morale te organizacije pokriti same.

In še ena novost, ki se je seveda potrošniki ne veselijo preveč: cene naftnih derivatov bodo poslej prilagajali tečaju dinarja in sicer najmanj vsake tri mesece. Črpalkearji zmajujejo z glavami, saj se jim mehanizmi števecov zaradi nenormalno velikih hitrosti že sedaj zelo pogosto kvarijo...

Z. Š.

## Posvet bančnikov iz SFRJ in ZDA

DUBROVNIK — Več kot 400 bančnikov in gospodarstvenikov iz Jugoslavije in Združenih držav Amerike se je včeraj sestalo na desetem letnem sestanku jugoslovanske zbornice za razvijanje gospodarskega sodelovanja z ZDA in Ameriško - jugoslovanskega gospodarskega sveta. Ugotovili so, da je jugoslovanski primanjkljaj v menjavu z ZDA še vedno zelo velik. Ameriški partnerji so se še posebej zanimali za jugoslovanski zakon o tujih vlaganjih, ki naj bi ga kmalu spremenili, oziroma dopolnili. (dd)

# Odobrili ratifikacijski zakon glede odprave dvojnega obdavčevanja dohodkov

RIM — Poslanska zbornica je prejšnji teden odobrila ratifikacijski zakon o italijansko-jugoslovanskem dogovoru o odpravi dvojnega obdavčevanja dohodkov in premoženja. Sporazum, ki sta ga 24. februarja 1982 v Beogradu podpisala Pietro Calamia in Petar Kostić, je senat že odobrila ter bo stopil v veljavo takoj ko bodo predstavniki obeh držav izmenjali ratifikacijski listini. Ker bo do tega skoraj gotovo prišlo letos, bo torej sporazum začel veljati za prijavo davkov o dohodkih v letu 1985.

Sporazum šteje 29 členov in je bil sprejet z namenom, da se odpravijo anomalije, po katerih so bili državljani ene države za dohodke, ki so jih imeli v drugi državi, podvrženi dvojnemu obdavčenju, saj je treba na osnovi sedanjih določil take dohodke prijaviti v obeh državah. Nova določila veljajo za vse osebe z rezidenco v eni od obeh držav in, kar zadeva Italijo, velja za davke IRPEF, IRPEG in ILOR ter bo veljal tudi za davke na premoženja, če bodo tak davke uvedli. Kar zadeva Jugoslavijo je seznam davčin mnogo daljši in vsebuje 11 postavk, ki pa v bi-

stvu po vsebini ustrezajo italijanskim davkom.

Osnovno načelo, ki ga vsebuje sporazum je, da je treba davke plačati v tisti državi, v kateri je bilo opravljeno delo. To velja tako za dohodke posameznikov kot tudi za dohodke družb ali podjetij. Pri tem so seveda nekatere izjeme, ki jih normativa navaja in nekatere posebne situacije, kjer je težko določiti, kje je bilo delo opravljeno (npr. avtorske pravice). Posebna določila veljajo za davke na obresti in za dividende, kajti v teh primerih je možno dvojno obdavčenje, vendar so davčne alikvote primerno nižje. Pokojnine so obdavčljive samo v tisti državi, v kateri prebiva upokojenec; študentje in profesorji, ki so začasno v tuji državi, bodo davke plačevali samo v domači državi, davki na nepremičnine pa so plačljivi samo v državi, kjer se nepremičnine nahajajo.

Zadnja določila pa so rutinskega značaja: tako sporazum predvideva, da bodo morebitne spore reševali prijateljsko in da si bosta državi izmenjavali informacije za izvajanje tega dogovora.

BOJAN BREZIGAR

Ob planinskem prazniku v Žabnicah

## Slovenski klub Kanalske doline predstavil javnosti svoj program

Nedeljski izlet Planinskega društva iz Trsta v Žabnice in na Višarje, kjer so imeli srečanje s planinci pobratenege društva Integral iz Ljubljane, je nudil članom novoustanovljenega Slovenskega kluba Kanalske doline priložnost, da so gostom iz Trsta in Ljubljane orisali svoje cilje in dosedanje delovanje. Društvo je nastalo pred kratkim — kot je v Domu Mangart zbranim planincem povedal tajnik Rudi Bartaloth — iz žive potrebe, da Slovenci v Kanalski dolini še bolj strnemo svoje vrste in pokažemo našo organizirano prisotnost. Živimo na tromeji treh držav, je dodal Bartaloth, ki uspešno razvijajo dobrososedske odnose. Spoštujemo vse narode, ki tu živijo, naravno pa je, da za nas Kanalske zahtevamo spoštovanje in

možnosti nemotene razvoja.

Ob priliki obiska planincev so v Domu Mangart odprli razstavo fotografij o kmečki arhitekturi v Ziljski dolini, ki je rezultat uspešnega sodelovanja med kanalskimi in ziljskimi prosvetarji. Presenečenje za obiskovalce pa je pripravil izredno mlad mešani pevski zbor Ojstrnik iz Ukeve, ki je pod vodstvom prav tako mladega Oswalda Erratha lepo zapel nekaj slovenskih in eno furlansko pesem.

Obiskovalce uspelega prazničnega popoldneva v Žabnicah pa je čakalo še eno prijetno presenečenje, saj se je med zabavnim programom s plesom pojavil za mikrofonom priljubljeni slovenski pevec Oto Pestner, tako da so se tržaški in ljubljanski planinci kar težko odločili za povratek domov.

## Od Lignana pa do konca Istre gneča na plažah in v gostiščih

# Sončna in vroča nedelja naznanila poletje?

LIGNANO, PORTOROŽ — Ko smo 31. maja na zadnji strani pisali o muhastem vremenu, smo omenili tudi napoved vremenoslovcev, po kateri naj bi deževje trajalo vsaj še do nedelje, to je do predvečeršnjim. Po tej napovedi je bil uglasen tudi naslov sestavka, vendar z vprašanjem, saj je znano, da se tudi meteorologi lahko kdaj pa kdaj zmotijo. In to se je tudi zgodilo. Od četrta dalje smo imeli v glavnem lepo vreme, a prav v nedeljo je naenkrat prisopihala vročina, seveda v skrajno veselje izletnikom in turistom.

Od Lignana pa do zadnjega kottička Istre je bil na obeh neverjeten vrvež. Kopalci so končno prišli na svoj račun, izletniki, ki so se počeli na sprehod ali turo po Krasu, pa ravno tako. Na peščeni plaži v Lignanu je bilo kopalcev in kopalok kot mravelj, podobno je bilo tudi drugod v deželi

s tržaško pokrajino vred, kakor tudi v vsem istrskem obalnem pasu. Kdor se v Furlaniji - Julijski krajini ni šel kopat, se je odpravil na smučanje, saj je snega še obilo, sonce pa je naravnost peklo.

Gostišča so bila ob uri kosila, pa tudi večerje nabito polna. O velikanskem navalu poročajo tako npr. s Koprškega, kjer zlepa nisi dobil mesta pri gostilniški mizi. Domačinov — s tem mislimo na jugoslovanske izletnike in letoviščarje — ni bilo videti dosti, zato pa je bilo ogromno Tržčanov. Čuti je bilo tudi kritike na račun nepočistih plaž in obmorskih zelenic.

Tujih turistov zaenkrat ne v naši deželi ne onstran meje ni še veliko, bodo pa začeli dotekati v prihodnjih dneh in to bodo v prvi vrsti Avstrijci in Zahodni Nemci.



Ob obisku podkanclerja Norberta

## Avstrija bi dala Trstu večjo težo

TRST — Sodeč po izjavah so večer postavili nove temelje v trgovinski, gospodarski, turistični in kulturni izmenjavi med Avstrijo in Furlanijo - Julijsko krajino. Taka ocena večerajšnjih srečanj avstrijskega podkanclerja in ministra za industrijo Norberta Stegerja s predsednikom dežele F-JK Comelijem in s člani deželne odbora pa je lahko povsem aleatorična, če ne bodo sledile tudi konkretne pobude.

Podkancler Norbert je večer že res poudaril, da je Avstrija pripravljena nuditi tržaškemu pristanišču prvenstveno vlogo, a naša dežela mora marsikaj storiti, da se bo to lahko uresničilo. Avstrijci zahtevajo izboljšanje železniških in cestnih povezav, prožnejši odnos na mejah, boljše tarife in sindikalno premirje. Po Norbertovih besedah se avstrijski operaterji izogibajo tržaškega pristanišča zaradi bojazni pred stavkami.

## Posvet v Vidmu

# Jeziki in kulture v Evropi

VIDEM — V Evropi je približno 30 milijonov pripadnikov raznih etničnih in jezikovnih manjšin, ki so kulturno in jezikovno pa tudi socialno in gospodarsko podrejeni. Hkrati pa je pri manjšinskih skupnostih najbolj prisotna in občutena evropska zavest.

To je bila ena izmed glavnih predpostavk izvajanja prof. Darka Bratine, ki je prejšnji petek sodeloval na posvetu manjšine: Jeziki in kulture Evrope, ki ga je priredila furlanska federacija KPI v Vidmu. Kakšno vlogo ima evropski parlament v tem pogledu, je med drugim dejal Bratina, dokazuje že samo srečanje v Strasbourgu, kjer so bili prisotni zastopniki 50 evropskih skupnosti, ki se soočajo s podobnimi problemi in torej lahko ustvarijo skupno platformo. Vprašanje pa je tudi, je dejal, kakšno mesto, kakšno bodočnost imajo manjšinske kulture, njihovo bogastvo in raznolikost v trenutku, ko smo priča globokemu tehnološkemu razvoju na komunikacijskem področju, in ko ima Evropa v tem pogledu pasivno vlogo. Kako se lahko uprejo procesu uniformiranja in poplitvitve kulturnega življenja. Manjšinske skupnosti v Evropi se lahko uveljavijo le na osnovi sodelovanja in skupnih prizadevanj in v tem smislu, je zaključil Bratina, naša dežela, kjer so prisotni Slovenci, Furlani in Nemci, lahko postane zgled in model.

V razpravo sta nato posegla poslanec Baraccetti, ki se je osredotočil na vprašanje parlamentarnega poteka zakonov o globalni zaščiti Slovencev in o manjšinskih etničnih skupnostih v Italiji in Pavel Petričič, ki je orisal sedanji trenutek boja Slovencev videmske pokrajine za globalno zaščito.

Posvet, ki ga je odprl Mario Lizzero s predstavitvijo prizadevanj KPI na področju uveljavljanja pravic manjšin od ustanovitve stranke do danes, je zaključil furlanski pesnik Leonardo Zanier.

# V pičlih štirih minutah pet kilogramov kukmakov

PIRAN — Ivan Španjol iz Pirana, sicer po poklicu elektromehanik, si bo še dolgo zapomnil letošnje jesenske dni v maju. Pred dnevi je nekje na savudrijskem polotoku, natančnega kraja sicer ni hotel izdati, nabral kar pet kilogramov lepih svežih travniških kukmakov. Med njimi je bil tudi pravi velikani, ki je tehtal 720 gramov, premer čez klobuk pa je znašal 29 centimetrov.

»To je dvakrat redkost — prvič zaradi velikosti, saj takega kukmaka še nisem videl, drugič pa zaradi časa, saj so te gobe jesenke,« pravi srečni gobar, ki je tako količino kukmakov našel v pičlih štirih minutah. Vsi so rasli na travi drug blizu drugega in čeprav mu je to gobarsko skrivališče dobro znano, saj nabere na leto tukaj po deset do petnajst kilogramov teh gob, mu je ob pogledu na pobeljeno jaso kar vzelo sapo. »Odpravil sem se nabirat šparglje in jih tudi nabral kar velik šop. Bilo jih je za pet kilogramov, le potihem sem upal, da bo tudi kaj gob, saj je bilo z vremenom vse tako kot mora biti za gobe.«

Z gobami bi lahko dobro zaslužil, saj jih na tukajšnjih tržnicah prodajajo po 700 dinarjev za kilogram. To bi bil verjetno njegov najboljši zaslužek, če bi šteli v koliko minutah je gobe nabral. Toda tega ni storil, razdal jih je znanecem, nekaj pa jih je pustil sebi za okusno večerjo.

»Gobarstvo in pobiranje drugih sadežev je zame rekreacija. Ko se slabo počutim, ko sem utrujen od oblice dela, skočim za nekaj ur v naravo, in to mi pravzaprav največ pomeni. Take sreče pa verjetno ne bom več imel...«

BORIS ŠULIGOJ

## Pozitivni rezultati družbe Aligiulia

TRST — Tržaška letalska družba Aligiulia je v svojem prvem letu delovanja imela 18 tisoč potnikov, ki so jih pripeljali z dvema turbopropelerskima letaloma »Nord 262«.

Predsednik Aligiulie Mario Rusconi je v komentarju enoletnega poslovanja navedel, da so z uspehom dokazali pravilnost meddeželnih letalskih povezav z manjšimi letali. Izgledi za bodočnost so prav tako dobri, saj imajo kar 1.800 rezervacij za mesec junij in to predvsem v smeri proti Milanu in Florenci. Rusconi je tudi navedel, da se ne bo Aligiulia omejala samo na povezave Trsta z Benetkami, Milanom, Genovo, Turinom in Florencio, temveč da uspešno napreduje zamisel o povezavi Furlanije - Julijske krajine z Dunajem. Prav ta proga bi morala po njegovih besedah še okrepiti naravno težnjo naše dežele o povezavi s srednjeevropskim zaledjem.

## Jubilej Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice

# Petnajstletno delo pri širjenju kulture na odru

NOVA GORICA — Jubilej Primorskega dramskega gledališča je minil skoraj neopazno. Pa vendar je minilo petnajst let od profesionalizacije te ustanove, ki širi slovenski jezik in kulturo prek odrskih desk na celotnem obsejnem območju, pa tudi v zamejstvu v Italiji, v ostali Sloveniji in ob Goriških srečanjih

malih odrov tudi v razne tuje države. Ob obletnici je izšla posebna številka gledališkega lista s pomenljivim in aktualnim naslovom »Pot, ki jo meri ustvarjalnost«.

Sestavki prinašajo obilo gradiva, ki ga bodo lahko razčlenili kritiki in drugi gledališki strokovnjaki. Mi posredujemo nekaj navedb in razmi-

šljanj, ki imajo širši kulturno-politični in družbeni pomen.

Ravnatelj gledališča Sergij Pelhan v uvodnem razmišljanju poudarja, da je gledališče nastalo v funkciji Nove Gorice, ki je v vseh pogledih začela nadomeščati Gorico — center, ki je ostal na oni strani meje — in kulturno poslanstvo novega mesta je »naložilo tudi skrb za nenehni razvoj Slovencev v zamejstvu«. O delovanju gledališča v petnajstih letih navajajo podatke, da je v tem obdobju uprizorilo 98 premier oziroma 1800 predstav, od katerih so jih nad polovico uprizorili zunaj matične hiše, torej Nove Gorice. Predstave si je v petnajstih letih ogledalo okoli 680 tisoč gledalcev. Uprizarjali so dela domačih in tujih avtorjev, pri čemer je Primorsko dramsko gledališče angažiralo tudi 220 najpomembnejših gledaliških ustvarjalcev, kot so režiserji, scenografi, pisci, glasbeniki, kostumografji, dramaturgi in drugi. Jubilej novogori-

ške ustanove bo celostno ovrednoten zlasti če posredujemo mnenja osebnosti, ki so sodelovale pri snovanju gledališča, in med temi je na prvem mestu režiser ter gledališki strokovnjak Jože Babič.

Prav on je gledališče ustanovil in ga potem vodil kot prvi ravnatelj, in Babič je dal leta 1972 tudi pobudo za ustanovitev festivala malih odrov, zdaj Goriških srečanj malih odrov, ki sodijo tudi v kulturni sporred delovne skupnosti držav oziroma dežel z območja Alp in Jadrana.

Režiser Babič v posebni številki gledališkega lista navaja, da je bila ob ustanovitvi Primorskega dramskega gledališča poudarjena tudi želja, naj bi bile ohranjene vse oblike in število obiskov Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta in drugih gledaliških hiš iz Slovenije. Potem nadaljuje: »Še vedno menim, da je življenjski prostor, ki ga morata pokrivali novogoriško in tržaško gle-

dališče tak, da terja tesnejše sodelovanje obeh gledaliških hiš, da narokuje repertoarno prepletanje in dopolnjevanje ter tudi večjo odprtost, ki bi jo morali doseči, čeprav so zakonski temelji in omejevanje, ki utesnjujejo Slovensko stalno gledališče v Trstu taki, da niso naklonjeni velikemu številu gostovanj izven italijanskih državnih meja. Vendar bi na relaciji Nova Gorica - Trst lahko našli številne nove možnosti za razvoj gledališkega izraza.« Glede umetniške moči ansambla novogoriškega gledališča Jože Babič pravi, da gre v primerjavi s tistimi, kar je bilo za »več kot stooletni napredek«. Dodaja, »da mora Primorsko gledališče s svojimi gostovanji v zamejski prostor, vendar da mora v prostor za mejo s svojimi vrhunskimi deli, ker bo le tako uspelo razbiti pomisleke, da Primorsko dramsko gledališče ni formirano kot dober, zdrav gledališki organizem.«

MARIJAN DROBEŽ

TRST  
Ul. S. Glacomo in Monte 24  
Telefon: 775770  
ZIDNE TAPETE  
SLIKARSTVO  
OKVIRI

**NOVA EDILCOLOR**

PRVA IN EDINA TRGOVINA  
KI TI PRIHRANI ČAS IN DENAR

STENSKE BARVE, OLJNATE BARVE, LAKI, MAVCI,  
RAZNE STENSKE OBRABE, LADIJSKI POD, ČOPIČI,  
DROBNA ŽELEZNA, ZIDNE OBLIGE, PLUTA.

# Skupni napor za ohranitev Slovenskega stalnega gledališča

Zaradi hude finančne krize, v kateri se nahaja Slovensko stalno gledališče, so na včerajšnji skupščini članj kolektiva in upravnega sveta sklenili, da nadaljujejo z vsemi možnimi oblikami boja, da se reši finančni položaj gledališča in s tem njegov obstoj in kulturno poslanstvo, ki ga ta naša ustanova vrši.

Največjo odgovornost glede finančnega stanja SSG nosita država in dežela FJK. Prav zato so na včerajšnji skupščini članj kolektiva in upravnega sveta sklenili, da priredijo danes ob 9. uri manifestativno akcijo pred palačo Deželnega sveta v Trstu. S to akcijo želijo članj kolektiva in upravnega sveta SSG opozoriti vse deželne svetovalce in odbor na resnost položaja, v katerem se nahaja naša gledališka ustanova in hkrati pozvati odgovorne deželne organe, naj se z dejanji zavzamejo za rešitev vprašanja. Naj opozorimo, da bo danes zadnja seja Deželnega sveta pred evropskimi volitvami in da prav tako danes se prične na Deželi obisk predsednika Skupščine SR Slovenije Vinka Hafnerja.

Ob današnji manifestativni akciji sta kolektiv in upravni svet SSG izdala naslednje tiskovno sporočilo:

**Najpomembnejša kulturna ustanova slovenske narodnosti neupravičeno v Italiji je danes v dramatičnem finančnem položaju.**

Deželna uprava je namreč odločila, da ne bo več dajala jamstev za posojila, gledališkim ustanovam v deželi Furlaniji - Julijski krajini, s katerimi so do sedaj gledališča krila sezonske primanjkljaje, do katerih je prišlo zaradi nezadostnih prispevkov s strani države in krajevnih ustanov.

Jamstva za posojila pa so povzročila vedno večjo in hušo zadolžitve.

Gledališki delavci, predvsem pa uslužbenci Slovenskega stalnega gledališča zahtevajo pravično rešitev finančnih problemov, da SSG ne bi bilo prisiljeno v prihodnji sezoni spustiti zastor, ali uvesti težka krčenja z odpustom desetih nameščencev in druge restrikcije, ki bi usodno prizadele umetniško in kulturno raven ustanove.

SSG vrši od začetka našega stoletja pomembno vlogo kulturnega posredovalca na meji italijanskega in slovenskega sveta in s tem utrjuje med najrazličnejšimi težavami oziroma večjega razumevanja med tu živčima narodoma.

Od leta 1945 do danes je SSG vključilo v svoje repertoarje kar 41 del italijanskih avtorjev in seznanilo z njimi slovensko občinstvo v Italiji in gledalce raznih narodov v sosednji Jugoslaviji.

Država in Dežela morata zagotoviti, da se bo kulturno poslanstvo SSG, ki mu deželni zakon priznava položaj primarne kulturne ustanove, nemoteno nadaljevalo v deželi Furlaniji - Julijski krajini.

Kolektiv in upravni svet SSG

Ob akciji kolektiva in upravnega sveta velja pripomniti, da se je sezona 1983/84 zaključila, da pa nas ločijo do pričetka nove sezone (1. septembra) slabi trije meseci. To je čas, ko mora priti do jasnih korakov, ki naj omogočijo nemoten pričetek nove sezone in njen normalen potek. To nista samo želja in zahteva naših gledaliških delavcev ampak želja in zahteva vse naše narodnostne skupnosti,

# Federativno demokratično gibanje za obrambo pravic vseh državljanov

Že v nedeljski številki smo poročali o zelo zanimivi tiskovni konferenci, ki jo je sklicalo v soboto Federativno demokratično gibanje v Trstu, na kateri pa so spregovorili o svojih problemih in dejavnosti še predstavniki Razzodišča za bolnikove pravice in pa predstavniki komaj pred kratkim ustanovljenega Združenja za pravice potrošnikov. Torej tri organizacije, ki ne predstavljajo, kot so predstavniki sami poudarili, nobenih novih političnih strank, ali gibanj, ki pa se soočajo s problemi, ki zadevajo danes človeka v njegovem vsakdanu, bolnika v njegovih pravicah v času bolezni tako doma, kot v bolniški oskrbi in še potrošnika, ki mnogokrat ne zna, ali pa morda tudi ne zmora braniti svojih pravic.

Prva ugotovitev, ki nas je ugodno presenetila, je bilo že to, da je predsednik Federativnega demokratičnega gibanja v Trstu dr. Lorenzo Toresini v svojem poročilu o nalogah in namenih tega gibanja spregovoril tudi o manjšinah in tu posebej o slovenski manjšini in njenih pravicah. Druga prijetna ugotovitev je bila ta, da je Razzodišče za bolnikove pravice izdalo svojo listino o teh pravicah tudi v slovenščini ter je listina na razpolago vsem, ki bi se z njo želeli podrobneje spoznati na sedežu Razzodišča, ki je v Drevoredu XX. septembra 56/1.

Tu lahko bolniki, ali njihovi sorodniki dobijo tudi vse informacije in nasvete glede pravic, ki jih mora uživati bolnik, tako v času zdravstvene oskrbe doma, kot tudi v bolnišnici. Prav to razzodišče pripravljajo za 14. junij protestno manifestacijo pred novo bolnišnico na Katinari, z zahtevo, da dobi omenjeno razzodišče svoj prostor v tem objektu, kot ga ima na primer že v nekaterih drugih italijanskih bolnišnicah.

Zanimiv je bil tudi poseg predstavnika Združenja za pravice potrošnika, ki je prav pretekle dni izvedlo v Trstu listkovno akcijo s seznamom nekaterih storitev občinskega podjetja ACEGA, ki naj bi jih potrošniki plačevali dražje, kot bi to sicer morali.

Na tiskovni konferenci so se oglasili tudi predstavniki Federativnega demokratičnega gibanja iz Gorice in Vidma, navzoč pa je bil tudi vsedrjavni tajnik gibanja Alessandro Lananna, ki je naštel razne akcije in iniciative, ki jih to gibanje pripravlja za bližnjo prihodnost in ki naj bi zajele čim širši krog prebivalstva.

## Protest študentov Višje šole za prevajalce

Več kot 500 študentov Višje šole modernih jezikov za prevajalce pri tržaški univerzi je pristojnim oblastem predložilo zahtevo, naj vlada z zakonskim osnutkom zagotovi šoli ugodno, o katerem menijo, da je zaradi neurejenih razmer predvsem na področju izobraževalnega kadra zelo ogrožen. Višjo šolo za prevajalce so ustanovili pred nekaj leti in kljub temu da je edina fakulteta v Italiji, ki zagotavlja diplomu za prevajalca, je polovica njenih docentov nameščena na osnovi zasebnega prava, ki določa, da se istemu docentu ne more poveriti učnega predmeta več kot trikrat v petih letih. Vsled teh določil je letos ostalo nekritih 23 predmetov. Študenti tudi ugotavljajo, da veliko profesorjev poučuje predmete, kot so simultano, konsekvenco in specializirano prevajanje, ne da bi imeli globljega znanja, saj do leta 1980 sploh ni bilo diplome za te predmete. Prav zaradi teh in drugih neustreznih pogojev se študenti nadalje bojijo, da bodo nameščeni v prihodnjem letu profesorji, ki so diplomirali iz literarnih predmetov in ki imajo potrebne pogoje, ne pa prakse. »Edini, ki lahko poučujejo te predmete, so prevajalci in tolmačji, pravijo študentje in zato zahtevajo od vlade, naj položaj zakonsko reši. Pri tem pa opozarjajo še na neustrezne prostore in na obljube izpred nekaj let, ko so jim zagotovili nove, o katerih pa ni ne duha ne sluha.

# Spominska svečanost ob 40. obletnici nacifašističnega zločina Na komemoraciji talcev pri Proseku zahtevali prepoved fašistične provokacije v Bazovici

Na kraju, kjer so nacifašistični krvniki pred 40 leti zverinsko obesili 10 talcev iz represalije za dva orožnika, ki sta bila ubita v oboroženem spopadu s partizani, so se vaščani s Proseka in Kontovela v nedeljo poklonili njihovemu spomenu. Slovesnosti na proseški gmajni, nedaleč od proseške železniške postaje, so se poleg domačinov udeležili še številni vaščani iz bližnjih kraških vasi, predstavniki krajevnih in vojaških oblasti, jugoslovanski konzul v Trstu Nikolič, bivši borci in predstavniki borčevskih organizacij.

Nedeljska komemoracija ni bila le

obujanje spomina na tragični dogodek izpred 40 let. Udeleženci svečanosti so s svojo prisotnostjo potrdili, da so v srcih naših ljudi še globoko živi svetli ideali naših borcev za svobodo. Oba govornika na komemoraciji, predsednik Kraške gorske skupnosti Miloš Budin in devinsko-nabrežinski podžupan Vittorino Caldi, sta opozorila, da moramo prav v teh idealih najti oporo in iz njih črpati svojo moč za dokončno doseg tistih pravic, na katere Slovenci v Italiji zaman čakamo že 39 let, od konca druge svetovne vojne sem.

Tako Budin, kot Caldi sta z za-

skrbljenostjo omenila zadnjo provokacijo, s katero se bo morala soočiti slovenska in vsa demokratična javnost še ta teden. »V napovedanem fašističnem shodu v Bazovici vidi, po lanskoletnem rovarjenju mladih fašistov po kraških vaseh, ves demokratični Trst jasno provokacijo, ki lahko zadobi v našem obmejnem pasu mednarodno razsežnost. Naša dežela bi morala predstavljati zaradi svoje lege most med dvema državama, bi morala pripomoči k tesnejšemu medsebojnemu spoznavanju in sodelovanju, ne pa k razdvajanju, kot si zastavljajo fašisti z manifestacijo v Bazovici«, je dejal med drugim Miloš Budin, ki se je ob tem spomnil lanskih pohodov po kraških vaseh in prav na podlagi nevarnosti takih akcij zahteval naj pristojne oblasti, kljub sklicevanju fašistov na volilne zakone prepovedo shod MSI v Bazovici. »Nočemo nobenih nasilnih spopadov in nestrpnosti, ker smo prepričani v miroljubno medsebojno sodelovanje«, je dejal Budin ob koncu.

Caldi je omenil, da so Slovenci teh krajev od leta 1922 že preveč pretrpeli pod fašizmom. »Zato naj gre s tega kraškega travnika poziv oblastem, naj prepovedo nadaljnje provokativne manifestacije«, je dodal.

Pred obema govoroma so predstavniki društev, organizacij in ustanov položili venec ob spomenik talcem. Proseška godba in pevski zbor Vasilij Mirk sta se oddolžila spomenu talcev z žalostinkama, nakar se je predsednik sekcije VZPI - ANPI Mario Briščik spomnil žalostnega dogodka izpred 40 let. Pri tem gre omeniti, da je še vedno sporno število talcev, ki so jih nacifašisti obesili. Po nekaterih virih — in na te se je opiral Briščik na nedeljski manifestaciji — naj bi jih bilo enajst, medtem ko omenjajo očividci tistega tragičnega dogodka vedno deset talcev. Verjetno bi bilo prav, da bi na podlagi virov in pričevanj čimprej popolnoma točno osvetlili nacifašistični zločin pri proseški železniški postaji in tako razčistili to sporno vprašanje.

Pred spomenikom talcem sta nato mladi Laura Perini in Ksenija Starc recitirali Udovičev »Poslednjo minuto«, Livio Albi pa Kajuhovo »Materj padlega partizana« in v italijanski »Balado partizana«. Svečanost so sklenile pesmi pevskega zbora Vasilij Mirk, ki je zapel ob spremljavi harmonikarskega ansambla krajevne podružnice Glasbene matice in koračnice domače godbe na pihala. Ves program je povezovala Marina Grilanc.

## Tržaški zdravniki kompaktno stavkali

Tudi tržaški zdravniki vseh kategorij (splošni, specialisti, bolnišniški, itd.) so se kompaktno udeležili včerajšnje vsedrjavne stavke, tako da so bile vse zdravstvene storitve skrčene na najbolj nujne primere. Zdravniki v bolnišnicah so jamčili le enega zdravnika na izmeno, medtem ko se je delo v oddelkih za nujno pomoč normalno nadaljevalo, sicer s pospešenim ritmom, kajti z razliko od drugih dni se je pri njih zglasilo precej več pacientov, ki bi se drugače obrnili na splošnega zdravnika. V bolnišnicah včeraj ni bilo odpustov.

Zdravniki iz vse Italije so se odločili za tako masovno in skrajno akcijo, ker hočejo protestirati proti neustreznemu in spolitiziranemu načinu upravljanja zdravstva, ki ne upošteva potreb bolnikov in zdravstvenih delavcev. V svojih komunikacijah niso razne sindikalne kategorije zdravnikov štedile z ostrimi kritikami na račun političnega razreda in raznih inštitucij, predvsem pa krajevnih zdravstvenih enot.

## Praznik revije »Noi donne« v Križu

Štiridesetletnica izhajanja neke revije je pač takšna obletnica, ki ji je treba posvetiti določeno pozornost. Zato je tržaški pokrajinski koordinacijski odbor Zveze žensk Italije ob 40-letnici glasila organizacije »Noi donne« priredil dvodnevni praznik v Križu, v nedeljo popoldne pa je bila o pomenu revije krajša debata.

Zajeti v skopih besedah 40 let dela in venomer težkega življenja »Noi donne« ni mogoče, zato se je Ester Pacor, ki je govorila v italijanski, omejila na nekatere pomembnejše prelomnice ali na tista vprašanja, ki od nekdanj izpričujejo zavzetost revije v doslednem prizadevanju za doseg ženske enakopravnosti in za kulturno-družbeno osvobodjanje žensk. Breda Pahor, ki je govorila v slovenščini, pa se je predvsem osredotočila na odnos Slovenk do raznih glasil, tako italijanskih kot »osrednjih« slovenskih. Pri tem je omenila tudi odnos tukajšnjih slovenskih žensk do ženskega gibanja.

Iz srečanja pa je predvsem izzvenel poziv, da bi vse ženske denarno podprle revijo, ki je v še hušjem položaju kot doslej, ker je pač revija, ki jo izdajajo ženske same, ki so se združile v posebno zadrugo. Ob koncu pa so vsem tistim ženskam, ki so širile in prodajale revijo v raznih krajih na Tržaškem, podelili skromno priznanje za njihovo dolgoletno delo.

## Kulturna prireditev šempoljskih šolarjev

Učenci osnovne šole v Šempolaju so imeli prejšnji četrtek nadvse prijetno in lepo kulturno zaključno prireditev. Večer se je začel z zborčkom flavt, izvajalci so zaigrali nekaj narodnih in drugih motivov, nakar se je začelo predvajanje diapozitivov, v katerih je bil prikazan celoten potek šolskega leta, od izletov do zimovanja in drugih veselih dogodkov, ki so popestrili življenje na šoli. Diapozitive so na prisrčen način komentirali učenci sami in prisotni so se lahko od srca nasmejali. Med vsem tem pa je tudi pevski zbor prišel do izraza in zapel nekaj narodnih melodij ob spremljavi harmonike Rada Miliča. Ob končani proslavi so se učenci in starši zbrali okrog spomenika Stanku Grudnu, po katerem je šola poimenovana, in z enominutnim molkom, s petjem in cvetjem počastili vse padle za svobodo. Večer se je zaključil z družabnostjo ob prisotnosti staršev, učencev, učiteljic in drugih prijateljev.

● Komunistične sekcije iz Križa, s Proseka in iz zgoniške občine prirejajo danes ob 18.30 v kriškem Ljudskem domu manifestacijo o bližnjih evropskih volitvah. Na shodu bodo sekcije tudi predstavile kandidata KPI za evropski parlament iz Furlanije - Julijske krajine in sicer deželnega tajnika Georgia Rossettija in neodvisnega kandidata, univerzitetnega profesorja Darka Bratino.

# Nebo in zemlja, človek in njegovo trpljenje vsebina slik iraških slikarjev v Ricmanjih



V soboto zvečer je bila v Babni hiši v Ricmanjih otvoritev zelo zanimive razstave dveh tujih slikarjev — Kurdistanca Azada Karima in Arabca Hamida Tahirja, ki sta bila gosta KD »Slavec« iz Ricmanj ter Društva zamejskih likovnikov. Prvega so tržaški Slovenci že spoznali, saj je lani decembra razstavljal v KD »Ivan Grbec« v Šklednju, drugi se je tokrat prvič predstavil v Ricmanjih. Bil je to lep večer, pravo doživetje za ljubitelje slikarstva, prav gotovo

pa tudi uspeh za organizatorje, ki so pripomogli, da je prišlo do te razstave in ki so tudi prispevali, da je ves večer potekel v prijetnem in prijateljskem razpoloženju. Tokrat ni bilo kulturnega programa, ki ponavadi spremlja otvoritve slikarskih razstav. In vendar ni bila prireditev dolgočasna, ali nezanimiva. Za to je najprej poskrbel prisrčen pozdrav predsednika domačega društva Sergija Vatovca, ki je zaželel umetnikoma (navzoč je bil le Karim, Hamid Tahir ni mogel priti na razstavo) še obilo uspehov, nato kraček pozdrav predsednika Društva zamejskih likovnikov ing. Sergija Cesarja, govor Marte Werk-Volkove, ki je oba umetnika podrobneje predstavila in kot vedno prisrčen prikaz njune slikarske umetnosti s strani umetnostnega kritika Milka Bambiča, ki jo je tako še bolj približal obiskovalcem te res zelo zanimive razstave. Velik delež pri uspehu večera pa je imel tudi sam slikar Azad Karim, ki je spregovoril ne samo o svojih ter slika prijatelja Hamida Tahirja, temveč tudi o njuni domovini, o boju njunih narodov za svoje pravice, kot tudi o ljubezni in hvaležnosti, ki jo čutita do svoje nove domovine, pa tudi do Slovencev v zamejstvu.

Kaj pravita umetnika sama o svojih slikah: Azad pravi, da so njegove slike prepolne barv njegove zemlje in neba nad njo, barv njenih svetlišč, brv ljudi, ki tam živijo. »Združil sem nebo in zemljo z njuno lepoto, ki se tako prepleta in zaživi na poseben, svoj način.« Razstava je vredna ogleda, ambient, v katerem so slike razstavljene, pa v kot nalašč za to prilžnost. N. L.

Na sliki: Azad Karim (na levi) na otvoritvi razstave.

## Silvano Sau ob 40-letnici Združenja Italijanov za Istro in Reko »Podpiramo vaše napore za globalno zaščito«

Združenje za istrsko-beneško kulturo »Istria« ter Center za civilno in socialno vzgojo v Trstu sta sinoči priredila predavanje predsednika Združenja Italijanov za Istro in Reko Silvana Saa iz Izole na temo: »Združenje ob 40-letnici svojega obstoja«.

Uvodno besedo je imel predstavnik krožka »Istria« iz Trsta G. Depangher, ki je poudaril važnost takih srečanj in predavanj, posebno v današnjem političnem trenutku, ko se špekulira okrog pojma manjšine, ki ima že v etimološki zgradbi besede same kal krivičnosti, saj predpostavlja neko določeno dominanco. V imenu CEPACS je spregovorila še g. Santinova, na kar je Silvano Sau začel svoje izredno zanimivo in poučno predavanje ter

pravzaprav prikazal nekatere manjšinske zorne kote, na katere nismo navajeni. Trditve namreč, da se Italijani v Istri in na Reki ne borijo za take pravice, kot slovenska manjšina v Italiji, ker te pravice pač že imajo, je vsekakor zanimiva, podkrepil pa jo je še s stavkom, da je dolžnost prej kot pravica Italijana, pa naj živi kjerkoli, govoriti v svojem jeziku, torej na sodišču, na ulici, skratka povsod le v italijanščini in ne, da se je treba šele boriti za osnovne pravice. Nosilno vlogo za to vsedrjavljansko socialno preobrazbo (ki jo je imenoval socializacija), pa mora v Istri in na Reki imeti šola, v tem oziru pa je bil Sau optimist, saj niso bile šole, pa tudi druge italijanske

ustanove v Jugoslaviji, nikdar tako aktivne.

Sau je nadalje podprl boj Slovencev v Italiji za globalni zaščitni zakon ter dodal, da je v Jugoslaviji že po ustavi zajamčena taka »globalna« zaščita za vse manjšine v državi. Sau je nadalje izrazil mnenje, da je katerokoli preštevanje manjšine nestvarno ter izjavil, da je edino možno preštevanje tisto, ki se nanaša na socialno in kulturno delovanje različnih narodnosti v okviru neke države, v tem primeru Jugoslavije.

Predsednik Združenja Italijanov za Istro in Reko je nadalje poudaril, da je svoje predavanje obrnil v prihodnost, saj je bilo v preteklih 40 letih mnogo nesporazumov, vendar pa da je v tem oziru optimist, saj se končno rušijo pregrade nezaupanja med obema narodnostima in, kar je najvažnejše, da se ne bo mogla nobena manjšina boriti sama za svoj obstoj brez aktivne podpore vseh resnično dobronamernih in demokratičnih sodržavljanov.

Po predavanju se je razvila plodna razprava, ki je le pripomogla k obsejstranski informaciji med predstavniki obeh manjšin, slovenske v Italiji in italijanske v Jugoslaviji. (dj)

## CGIL oklicala za jutri splošno stavko

Nova delavska zbornica CGIL je za jutri, 6. junija, napovedala splošno stavko v tržaški in goriški pokrajini v obrambo zaposlitvene ravnini in proizvodnega razvoja v tem območju ter v obrambo plač in pokojnin, ki jih ogroža vladni dekret.

Delavci vseh strok bodo tudi demonstrirali po tržaških mestnih ulicah. Sprevod bo krenil ob 9. uri izpred Lloydovega stolpa ter s Šentjakobskega trga. Sindikalni šod bo na Gondonijevem trgu in mu bo predsedoval tajnik NCCdL - CGIL Paolo Macaluso, spregovorila pa bosta tudi pokrajinski tajnik CGIL Roberto Treu in član delavskega sveta tovarne Terni Silvano Cek.

## Proces proti Primorskemu dnevniku spet preložili

Proces, proti glavnemu uredniku Primorskega dnevnika Bogu Samsi in časnikarki Nadi Filipič, ki ju je prijavil sodišču vodja zloglasne mladinske fašistične organizacije »Fronte della gioventù« Roberto Menia, so včeraj ponovno preložili. Zahtevo za preložitve je vložila obramba, zaradi odsotnosti odv. Battella, ki je zaposlen v senatu. Proces je bil odložen na 2. junij.

## Za obnovo potrdila o oprostitvi takse na zdravila in izvide

Kot znano, je zakonski dekret z dne 2. maja 1984 bistveno spremenil določila o oprostitvi takse na zdravila in izvide (ticketa). Znesek osebnih dohodkov, pod katerim so upokojenci nad 5. letom oproščeni takse, so od prejšnjih 4.500.000 lir zvišali na 6.500.000, odbitek za druge upokojence in odvisne delavce pa so od 2.280.000 lir zvišali na 4.500.000 lir. Dekret tudi predpisuje, da morajo upravičenci pri prošnji za potrdilo o oprostitvi takse predložiti tudi kopijo davčne prijave.

Tržaška Krajevna zdravstvena enota pri tem opozarja, da morajo zainteresirani državljani obnoviti to potrdilo pri najbližnjem uradu SAUB do 30. junija. Pri sebi morajo imeti kopijo davčne prijave, oziroma obrazce 740, 101 ali 201. Nova potrdila bodo veljala do 31. maja prihodnjega leta. Razne kategorije invalidov, ki so oproščene takse, niso dolžne obnoviti potrdila.

## Zaradi nerešenih razmer v Tržaški predilnici in v Calzi Bloch Sindikalisti protestno zasedli sedež Združenja industrijcev

Po sobotni protestni akciji, ko so predstavniki pokrajinskega sindikata CGIL in tovarniških svetov za nekaj ur zasedli dvorano pokrajinskega sveta, smo bili včeraj priča novemu delavskemu protestu na sedežu Združenja industrijcev, kar potrjuje, da se tik pred napovedano četrtkovo splošno stavko razmere na sindikalnem področju zaskrbnjujejo. Z ozirom na položaj, ki na področju dela in zaposlitve vlada v naši pokrajini, je taka napetost več kot razumljiva, še zlasti ob dejstvu, da bo številnim zaposlenim v kratkem zapadel rok dopolnilne blagajne, medtem ko pogoji za njihovo ponovno vrnitev na delovna mesta v vsem tem času niso bili niti zdaleč uresničeni.

V včerajšnji protestni akciji je delegacija tovarniških svetov tržaških obratov Calza Bloch in Filatura Triestina (Tržaška predilnica, bivša Snia) v spremstvu zastopnikov sindikata CGIL zasedla sedež združenja industrijcev, da bi javnost in zlasti industrijce same odločno opozorila na nerešene kritične probleme obeh delovnih kolektivov. V Calza Bloch je 130 delavcev v dopolnilni blagajni že cela tri leta, rok pa bo zapadel čez pet mesecev



in delavcem grozi, da se bodo dokončno znašli na cesti. V Tržaški predilnici pa je od skupnih 400 trenutno v aktivnem delovnem razmerju le 200 delavcev, 140 pa se jih nahaja v izredni dopolnilni blagajni, katere rok se bo prav tako v kratkem iztekel. Delavci zato zahtevajo, naj industriji in deželna uprava izpolnijo svoje odgovornosti in čimprej zaključijo študijsko fazo ter pridejo h konkretnim načrtom za rešitev obeh podjetij v okviru deželnega tekstilnega sektorja. Po mnenju sindikatov imata namreč oba obrata možnosti za oživetje proizvodnje na osnovi vpeljave nove tehnologije, s čimer je treba pohiteti, tako da bo tudi ta sektor deležen finančnih sredstev v okviru zakona o teritorialnem uravnovešanju, o katerem prav sedaj razpravljajo v pristojni deželni komisiji.

Pokrajinskega tajnika CGIL Treua in sindikalnega predstavnika Cofoneja je na sedežu Združenja industrijcev sprejel direktor Ferretti, sestanek pa so zaključili z dogovorom, da bodo o teh vprašanih razpravljali na sestanku 11. junija, na katerega so vabljeni vse tri sindikalne zveze. Združenje industrijcev je v zvezi z včerajšnjo zasedbo svojega sedeža izdalo tiskovno sporočilo, s katerim obsoja metodo protesta delavcev in obvešča, da je že navezalo stike z nekaterimi zastopniki tekstilne industrije na vsedrjavni ravni, s katerimi preverja možnosti za investiranje v Trstu.

Sindikalno ozračje je pred četrtkovo splošno stavko torej precej segreto, tako da je pričakovati njen popoln uspeh, kljub temu da jo je oklicala le CGIL in da sta se ostali dve sindikalni zvezi, CISL in UIL, od nje kritično ogradili. K splošni stavki pozivajo tudi letaki posameznih kategorij delavcev, v katerih je stavka razčlenjeno utemeljena in kjer so natančno navedene organizacijske podrobnosti za manifestacijo. Železničarji bodo na primer stavkali prve štiri ure dopoldanskega urnika, železniški uradniki pa med 9. in 12. uro. Sindikat transportnih delavcev (avtobusne, železniške in tramvajске zveze) FILT-CGIL poziva k polni udeležbi na manifestaciji zlasti delavce podjetja ACT, ki bodo stavkali od 9. do 13. ure, ko naj bi znova stekel javni mestni promet.

## TPPZ »P. Tomazič« na prazniku društva »Slovenec« v Zabrežcu

Čudovito nedeljsko popoldne je botrovalo uspešnemu 14. prazniku vina v Hribenci v Zabrežcu, ki ga je tudi letos priredilo Prosvetno društvo Slovenec. Osrednja točka kulturnega popoldneva je bil koncert Tržaškega partizanskega pevskega zbora Pinko Tomazič. Pevci in orkestraši mogočnega ansambla so pod vodstvom Oskarja Kjudra izvedli koncert borbenih pesmi, ki sta ga z občutenimi recitacijami dopolnjevala Stane Raztresen in Aldo Pressel. Zbor se je predstavil z vrsto pesmi v najrazličnejših evropskih jeziki, kar je dalo koncertu še posebno vrednost. Tudi izvajanje, čeprav se na odprtem prostoru marsikaj zgubi, je bilo na zelo dobri ravni. Zbor je zvenel ulito, interpretacije so bile izbrusene in temperamentne, orkester pa se je s pevci vili v skladno sozvočje. Izmed solističnih delov koncerta je najbolj prijeto učinkoval topli in barviti bas Igorja Pavletiča. Množica ljubiteljev partizanske pesmi, ki je sledila koncertu je zbor hvaležno nagradila s toplimi aplavzom.

Pred koncertom je vaščane in goste pozdravil predsednik PD Slovenec Boris Žerjal, ki je po pozdravu parti-

zanskemu zboru dejal naslednje: »Govoriti danes o prirejanju tovrstnih praznikov pomeni govoriti o prireditvah, ki so pa čeprav posredno vključene v naš boj za priznanje naših pravic na celotnem ozemlju Furlanije - Julijske krajine, kjer živimo Slovenci. Pomeni da smo tu, da smo s svojo prisotnostjo aktivni činitelji naše bitnosti in ustvarjanja, da nismo zgolj folklor, kot nas večkrat prikazujejo nam nenaklonjene sile. Naš praznik je praznik domačega vinarstva, ki daje naši vasi pečat bogatega in razvitega kmetijstva: pečat, ki še enkrat izpričuje dejstvo, da smo tu, da je ta zemlja naša.« Boris Žerjal je zaključil s pozivom, naj se vaščani aktivneje vključijo v delovanje društva, še posebno zato, ker bo PD Slovenec prihodnje leto praznovalo 85-letnico obstoja in 15-letnico praznika vina. Po koncertu Tržaškega partizanskega zbora so zazveneli prijatni akordi ansambla Pomlad iz Ricmanj, sinoči pa se je praznik zaključil z nastopom ansambla TAIMS z Opčin, ki je živahno zabaval še kar številne goste.

Ris

## MLADENIČ MRTEV PRI PADCU S STREHE

Pri padcu s strehe poslojpa v Ul. Costalunga 43 je včeraj nekaj minut po 15. uri izgubil življenje 22-letni Nevio Cattaruzzi, ki je stanoval nedealec, na hišni številki 47. Njegovo truplo je prvi opazil sosed, ki je nemudoma obvestil Rdeči križ in policijo. Za mladega fanta pa ni bilo več pomoči: pri padcu s večmetrske višine se je tako hudo poškodoval, da je bil pri priči mrtev.

Je šlo za nesrečo ali za tragično odločitev? Policija se nagiba k drugi domnevi, kajti Neviovo oče je policistom povedal, da je bil sin že dalj časa v hudih depresiji, ker ni našel zaposlitve. Zadnjič ga je videl le nekaj ur prej, med kosilom, ko mu je Nevio napovedal, da misli na sprehod. Kaže pa, da se je povzpel sko-

zi okno zadnjega nadstropja bližnje stavbe in s strehe skočil v prazno.

## Deželni svet o ladjedelstvu

Današnja seja deželnega sveta bo posvečena problemom ladjedelstva v naši deželi ter sploh vprašanjem, ki so povezana s položajem podjetij z državno soudeležbo. Sklep o posvečitvi seje tem vprašanjem je izšel s srečanja, ki so ga imeli načelniki svetovalskih skupin in predsednik deželnega odbora Comelli prejšnji teden z delavskim svetom ladjedelnice Italcantieri, v kateri je nastal hud položaj, predvsem kar zadeva zaposlitve.

## Obvestilo izletnikom v Grčijo

Primorski dnevnik obvešča izletnike v Grčijo, da lahko dvignemo programe v potovalnem uradu Avtora od četrta, 7. junija, dalje.

## Rajonski sveti

Jutri ob 18.30 se na Opčinah sestane rajonski svet za vzhodni Kras, ki bo med drugim obravnaval nekatera vprašanja urbanističnega značaja.

## pismo uredništvu

### O PETKOVEM FAŠISTIČNEM SHODU

Ob prebiranju članka »Zaskrbljenost v demokratičnih krogih zaradi shoda mladih misovcev v Bazovici« z dne 2. 6. 1984 sva ostala neprijetno presenečena zaradi odmaknjenosti, s katero naš dnevnik obravnava petkov vsedrjavni šod fašistov v Bazovici. Imela sva vtis, da prebirava nepomembno vest vsakdanje kronike in prav nič, v vsebini članka, ni opozarjalo na važnost in na nevarnost dogodka, ki ogroža Bazovico in našo celotno skupnost.

Tako poročanje se nama zdi nerazumljivo in nesprijemljivo, tako kot se nama zdi nesprijemljivo, da PD ni zavzel jasnega stališča v zvezi z napovedano fašistično provokacijo. Ne glede na to, da smo sedaj vsi upravičeno zaskrbljeni ter v zadregi in da sta bližina volitev in sedanjih političnih moment izredne pomembnosti za Slovence v Italiji, sva si od našega dnevnika pričakovala vsaj brezpogojno obsodbo fašističnega rovarjenja, nikakor pa ne mlačnega tona, ki preveča članek. V petek bomo verjetno prisostvovali največji mobilizaciji fašističnih podležev v naših krajih v celotnem povojnem obdobju, saj bodo tokrat v Bazovico navalile trume selekcioniranih črnih prepečev, ki se verjetno ne bodo

zadovoljili z mirno prisotnostjo na shodu.

S tem v zvezi bi še poudarila, da je tudi ravnanje pristojnih oblasti pod vsako kritiko in da je ponovno istovetenje demokracije z najširšo stopnjo permisivizma že samo po sebi precej zgovorno.

Za konec pa še nekaj v zvezi s tiskovnim sporočilom socialistične stranke: doslej sva bila prepričana, da je Bazovica slovenska vas, v nedeljo pa sva izvedela, da je slovensko prebivalstvo v Bazovici le »precej prisotno«.

Igor Canciani  
Niki Filipovič

Primorski dnevnik je vsekakor obsodil napovedano fašistično provokacijo v Bazovici. Morda nezadostno, to pa bomo, oziroma smo že, popravili. Vendar ni v tem bistvo problema. Treba je sprejeti jasno stališče in odločiti. Pri tem je Primorski dnevnik vsekakor udeležen, toda odločitve morajo sprejeti stranke in organizacije in prav o tem obsežno poročamo na prvi strani, podrobno in prizadeto pa bomo poročali o nadaljnjem poteku dogodkov. Odg. ur.

● V Domu pristaniških delavcev bo danes ob 20.30 javna razprava o vlogi tržaškega pristanišča v Evropi, ki jo prireja pristaniška sekcija KPI.

Zapustil nas je naš dragi mož in oče

## Josip Pangerc



Pogreb bo jutri, 6. t.m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališču v Dolino.

Zalujoča žena, sinova ter hči z družinami.

Dolina, Kroglje, 5. junija 1984

† Umrl je naš dragi mož, oče, brat, ded in stric.

## Viko Sancin

(KOTALJ)

Od njega se bomo poslovili jutri, 6. t.m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v škedenjsko cerkev.

Zalujoči žena Angela, hčerka Inči z možem, sestra Lidija in brat Benjamin ter drugo sorodstvo.

Škedenj, 5. junija 1984

† Za vedno nas je zapustil naš dragi mož, oče in nono

## Lodovico Schillani

(VIKO)

Pogreb bo jutri, 6. junija 1984, ob 11.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Katinaro.

Zalostno vest sporočajo: žena Zorka, sin Marino, hči Luciana in nečak Samuele.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Rovte, Trst, 5. junija 1984

Ansambel TPPZ P. Tomazič izreka iskreno sožalje bivšemu članu Marinu Schillaniju in družini ob izgubi dragega očeta.

Ravnatelj, profesorji in učenci srednje šole na Katinari izražajo iskreno sožalje gospe Wandi Čok in družini ob smrti očeta.

Občinsko združenje prostovoljnih gasilcev Breg - Dolina izraža globoko sožalje poveljniku Igorju Petarosu in družini ob bridki izgubi none Antonije.

## Praznik petja na Opčinah



Mladinski pevski zbor »Vesela pomlad« z Opčin je pretekli konec tedna poskrbel za pravi praznik zborovskega petja na Opčinah. Najprej je v soboto gostil mladinski zbor osnovne šole »Boris Kidrič« iz Ajdovščine, ki je imel ob 18. uri v Prosvetnem domu koncert pod vodstvom Marinke Šuštar. V nedeljo pa je skupaj z istoimenskim otroškim zborom na vrtu Finžgarjevega doma priredil 3. praznik mladih pevcev »Vesela pomlad«. Nastopila sta oba zbora - prireditelja, kot gostje pa pevski zbor »Zvonček« z Repentabra, otroška folklorna skupina SKD Tabor, i'uzionist Ivo Valetič in ansambla Taims in Galebi, ki sta poskrbela za ples ob družabnih igrah in okrepčilu.

Na slikah: prizora s sobotnega koncerta (zgoraj) in nedeljskega pevskega praznika na Opčinah.

## Uspešen obračun razstave vin v Zgoniku



Tridnevna jubilejna 20. razstava vin v Zgoniku je s svojim pestrim kulturnim in športnim sporedom, ki jo je spremljal, privabila res lepo število obiskovalcev. K uspehu je brez dvoma prispevala prizadevnost vseh dejavnikov v občini, -od občinske uprave, kulturnega društva »Rdeča zvezda« in športnega krožka »Kras«, do posameznikov in seveda razstavljalcev vin, ki so bili s kakovostjo svojih izdelkov glavni protagonisti uspele prireditve.

Zaključila se je v nedeljo ob dobro založenih kioskih in plesu.

Na sliki: na nedeljskem kulturno-sportnem popoldnevu je nastopila tudi godba na pihala »Viktor Parma« iz Trebč.

### Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD F. Venturini priredi 9., 10. in 11. junija šagro na Krmenki. Vsak večer ples z ansambлом Aries. Vabljeni!

Junjska serenada — ljubezenske pesmi poje Obalni oktet. Umetniški vodja Matjaž Šček, pesmi bere David Malalan. V Trebčah jutri, 6. junija, ob 21. uri. Na koncert vabi KD Primorec.

### izleti

SPDT prireja v nedeljo, 10. junija, avtobusni izlet na Koroško na območje Zahodnih Gur in v Bilčovs, kjer bo 13. srečanje planincev treh dežel. Vpisovanje na sedežu ZSSDI do vključno jutri, 6. junija.

Združenje Union Podlonjer - Sv. Ivan prireja enodnevni izlet 30. junija (sobota) v Ljubljano ob priložnosti Kmečke očetni. Informacije vsak torek in petek od 17. do 19. ure v Ul. Valdirivo 30, 2. nadst., tel. 040/732-858.

### gledališča

**VERDI**  
Spomladanska simfonična sezona 1984 — V petek, 8. t.m., ob 20.30 (red A) trinajsti koncert. Dirigent Daniel Oren, violinist Salvatore Accardo. Pri blagajni gledališča prodaja vstopnic, tel. 631-948, od torika dalje.

**CANKARJEV DOM - Ljubljana**  
Velika dvorana  
V petek, 8. t.m., ob 19.30: Simfonični orkester Slovenske filharmonije.

Mala dvorana  
V četrtek, 7. junija, ob 20. uri: Retrospektiva filmov Konija Steinbacherja.

Okrogla dvorana  
Danes, 5. junija, ob 20. uri: Podobe trenutkov, ponovitev.

V četrtek, 7. t.m., ob 22. uri: A. Bojett »Pogovori v hiši Karlsteine«.

**PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE**  
Danes, 5. junija, ob 16. uri: Eugene O'Neill »Dolgega dneva potovanje v noč«. Predstava za srednješolski center Vojvodina iz Tolmina v gledališki dvorani v Solkanu.

### kino

**Ariston** 16.30 — 22.00 »I miei problemi con le donne«. Režija Blake Edwards. Burt Reynolds, Julie Andrews.

**Eden** 17.30 — 22.15 »Halloween III. - II signore della notte«.

**Fenice** 17.30 »Razza violenta«.

**Nazionale Dvorana št. 1** 15.30 — 22.00 »Tommy e Laurie erotic couples«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 15.30 — 22.00 »Eccitanti e perverse«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 3 15.30, 17.40, 19.55, 22.10 »L'uomo che cadde sulla terra«. David Bowie.

**Grattaciolo** 16.30 — 22.00 »La finestra sul cortile«.

**Mignon** 17.00 — 22.15 »Timeriders«.

**Capitol** 16.30 »Hot Dog«.

**Aurora** 16.15 — 22.00 »Fratelli nella notte«. G. Hackman.

**Moderno** 17.30 — 22.00 »Due come noi«. John Travolta, Olivia Newton John.

**Vittorio Veneto** 16.30 — 22.00 »Il grande momento«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

**Radio** 15.30 — 21.30 »Quelle viziose di buona famiglia«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

**Lumiere** 15.30 — 22.00 »The Blues Brothers«.

**Alicione** 16.00 — 22.00 »Un mercoledì da leone«.

### včeraj-danes

Danes, **TOREK**, 5. junija  
**FERDO**

Sonce vzide ob 5.17 in zatone ob 20.50 — Dolžina dneva 15.33 — Luna vzide ob 11.01 in zatone ob 1.16.

Jutri, **SREDA**, 6. junija  
**MILUTIN**

Vreme včeraj: temperatura zraka 18,7 stopinj, zračni tlak 1009,4 mb ustaljen, veter 20 km na uro jugozahodnik, vlaga 63-odstotna, dežja je padlo 1 mm, nebo pooblačeno, morje razgibano, temperatura morja 20 stopinj.

### ROJSTVA IN SMRTI

**RODILI SO SE:** Luca Terreni, Cristian Doro, Erik Zerovaz, Elisa Sifanno, Cristian Degrassi, Andrea Biloslavo, Devan Milic.

**UMRLI SO:** 53-letni Ruggero Zacchigna, 80-letni Giovanni Viezzoli, 74-letna Iolanda Marsilio vd. Giostra, 61-letni Simone Busan, 75-letni Rodolfo Guni, 51-letni Dante Squicciarini, 78-letni Lodovico Sancin, 73-letni Enzo Marchesini, 81-letna Maria Butti vd. Gattinoni, 58-letni Lodovico Schillani, 75-letna Margherita Notarstefano vd. Verzegnassi, 77-letni Paolo Poniz, 78-letni Ottone Griselli, 48-letni Hayrettin Yenicil.

### DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)  
Trg Cavana 1, Trg Giotti (Ul. sv. Frančiška) 1, Largo Osoppo 1, Ul. Zorutti 19, Fernetiči, Milje (Lungomare Venezia 3).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)  
Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24.

### NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)  
Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Fernetiči, Milje (Lungomare Venezia 3).

### LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 209-197.

**ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA**  
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

### čestitke

Danes bo ugasil 7. svečko **ANDREJ ŠTOKA**. Vse najboljše in da bi bil zdrav, vesel in vedno tako priden v soli mu želijo sestrična Alenka, stric Darjo, teta Majda in nona Zora.

Dragi nono **BRUNO!** 42 poljubčev ti pošilja tvoja vnukinja Sonja.

Dragi tate! Ob tvojem 42. rojstnem dnevu ti kličemo še na mnoga srečna in zdrava leta hčerke Franka, Kristina ter Katja z Jožkom.

Danes praznuje 42. rojstni dan **BRUNO ŠKERK** iz Trnovce. Vse najboljše mu želijo žena Danica, mama Marija in ostali.

### NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIZNICA V TRSTU

vabi na predavanje

### SOŽITJE V LUČI VATIKANSKEGA KONCILIA II.

v ponedeljek, 11. junija, ob 19. uri v Kulturnem domu v Trstu, Ul. Petronio 4.

Govoril bo tržaški škof **MSGR. DR. LORENZO BELLOMI**



Klub mladih raziskovalcev  
Društvo slovenskih tehnikov in naravoslovcev  
Slovenski raziskovalni inštitut  
Narodna in študijska knjižnica, Odsek za zgodovino

## VABIJO SLOVENSKE DIJAKE NA 4. MLADINSKI RAZISKOVALNI TABOR

27. avgust - 8. september 1984

Prijava in vpis udeležencev na sedežih:

**SLORI** — Trst, Ulica Gallina 5, od 8. do 13. ure in od 15. do 17. ure  
**NSK, OZ** — Trst, Ulica Petronio 4, od 8. do 13. ure  
**SLORI** — Gorica, Ulica Malta 2, od 8. do 13. ure in od 15. do 17. ure



ŠOLA GLASBENE MATICE TRST

V petek, 8. junija, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu, Ul. Petronio št. 4

## OSREDNJA AKADEMIJA

Nastopajo gojenci vseh od delkov šole Glasbene matice in harmonikarski ansambel **SYNTHESIS 4**.

Vabljeni!

### razna obvestila

Osnovna šola F. Venturini iz Boljunca vabi na zaključno šolsko prireditev, ki bo jutri, 6. junija, ob 20. uri v gledališču F. Prešeren.

Šola Glasbene matice vabi na Osrednjo akademijo, ki bo v petek, 8. junija, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu, Ul. Petronio 4.

Klub mladih raziskovalcev vabi vse člane na sejo, ki bo jutri, 6. junija, ob 15. uri.

Osnovnošolci s Peska vabijo starše in vaščane na razstavo in zaključno šolsko prireditev, ki bo v nedeljo, 10. junija, ob 10.30 v šolskih prostorih.

SPDT prireja v četrtek, 7. junija, v Gregorčičevi dvorani ob 20. uri sestanek udeležencev Tabora Aosta '84. Ob tej priložnosti bo prof. Peter Suhadolc predvajal diapozitive o vzponih na Monte Rosso in Gran Paradiso.

Nastopi šole Glasbene matice: danes, 5. junija, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah; jutri, 6. t.m., ob 18.30 nastop na šoli Glasbene matice v Trstu in ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah; v soboto, 9. t.m., ob 20.30 nastop v dvorani na Kontovelu; v ponedeljek, 11. t.m., ob 20.30 nastop v dvorani I. Gruđen v Nabrežini.

Krožek P. Tomažič vabi v četrtek, 7. junija, ob 20.30 v Ul. Capitolina 3 na okroglo mizo z naslovom Slovenski narodni prostor v zavesti mladih. Sodelujejo mladinci iz Trsta in Ljubljane.

### POTOVALNI URAD

#### »AURORA«

prireja 14., 22., 24. junija ter 1. in 2. julija enodnevne izlete

na Brione

Cena izleta 58.000 lir.  
Informacije in rezervacije pri potovalnem uradu »AURORA« v Ul. Cicerone 4, tel. 040/60261.

### mali oglasi

telefon (040) 775-275 — vsak dan od 8. do 13. ure

**PODARIM** kužka. Tel. 040/229-149.  
**BRUNO ŠKERK** iz Trnovce ima odprto osmico še jutri, 6. jdnija.

V **NEPOSREDNI** okolici mesta je na prodaj prenovljena hiša z lastnim dvoriščem, garažo in vrtom. Možnost zamenjave z večjo z doplačilom z istimi ponudbami. Pisati na Primorski dnevnik - Oglasi oddelček, Ul. Montecchi 6, Trst.

**PRODAM** 3 vinske betonske sode od 5, 7, 11 hl in drugo vinsko opremo. Tel. 040/228-145.

**ZELO UGODNO** prodam Peugeot 505 GR 1981, prvi lastnik za 5.500.000 lir. Informacije tel. 040/824-801 po 20. uri.

**PRODAM** Autobianchi Elite 112, staro 8 mesecev, 11.000 km. Tel. 040/220-363.

**ZLATO**, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sosič - Narodna ul. 44, Opčine - Trst.

**PRODAM** motorno kolo Peugeot 103. Tel. 040/22613 ali 228-547.

**ZA ZAKLJUČENE DRUŽBE** od 6 do 10 oseb oddamo v najem za mesec junij, delno julij in za ves avgust komfortno lovsko kočvo v osrčju Logarske doline po zelo nizki ceni. Informacije iz priznanosti pri potovalnem uradu **AURORA** v Ul. Cicerone 4.

**INSTRUKCIJE** iz matematike in fizike dajem na domu. Tel. 003865/21972.

**MEDICINSKA SESTRA** išče dvakrat tedensko zaposlitev po 4 ure. Tel. na št. 040/231-741.

Tatjana in Vitjana Sancina je osrečil mali

DEVAN

Staršem čestita, Devanu pa želi, da bi zrasel v krepkega fanta, KD Valentin Vodnik.

### menjalnica

4. 6. 84

Ameriški dolar	1.650.—
Kanadski dolar	1.260.—
Svicsarski frank	744.—
Danska krona	176.—
Norveška krona	215.—
Švedska krona	206.—
Holandski florint	548.50
Francoški frank	199.50
Belgijski frank	27.50
Funt sterling	2.315.—
Irski sterling	1.875.—
Nemška marka	615.—
Avstrijski šiling	87.50
Portugalska eskuo	11.—
Japonski jen	10.—
Španska pezeta	6.—
Avstralski dolar	1.450.—
Grška drahma	14.—
Debeli dinar	11.25
Drobni dinar	11.80

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE  
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA  
S.P.A.  
TRST - ULICA F. FILZI 10 - 631-448



## LLOYD TRIESTINO

M/ n DIONEA

Sporočamo cenjenim strankam, da je motorna ladja Dionea dne 2. 6. 1984 pričela opravljati vsako soboto z odhodom iz našega pristanišča ob 7. uri sledečo linijo:

TRST - GRADEZ - POREČ - ROVINJ - PULJ - POREČ - GRADEZ - TRST

— IRI FINMARE —

Agent **fotorex BS**  
za Tržaško in Goriško pokrajino

Fotokopirni stroji z uporabo navadnega papirja  
Prodaja:  
TRST — Ul. M. della Libertà 13/A  
Tel.: (040) 64212

FOTOKOPIRNI SERVIS

LIR 5



Ul. F. Severo 149 (Univerza)  
Tel.: 568688  
Ul. F. Severo 4 (Sodišče)  
Tel.: 60354  
TRST



V nedeljo je bilo v Pevmi poimenovanje šole po Jožetu Abramumu

# Učenci, učiteljstvo, domačini in govorniki so izpričali neomajno voljo po razvoju naše narodnostne skupnosti

»... In kot ti stojiš neomajen, ponosen, naj stoji slovenski dom do konca dni.« Ta napis iz enega Abramovih spisov, izrisan v velikih črkah pod simbolom Triglava, se je blestel na odru, na dvorišču slovenske osnovne šole v Pevmi, na nedeljski svečanosti poimenovanja šole po domačem župniku, pisatelju, dramatičniku, planincu Jožetu Abramumu. Skoraj tisoč ljudi se je zbralo na nedeljski prireditvi. Prišli so množično prebivalci Pevme, Oslavja in Štmavra (malokdo je ta dan ostal doma), prišli pa so tudi ljubitelji slovenske šole iz drugih krajev, nekdanji učitelji na pevmski oz. štmavski šoli, zastopniki oblasti, izvoljeni predstavniki. Nekateri so poslali telegrame. Bili so prisotni predstavniki goriške ter drugih občin (župan Scarano, Primožič in Klanjšček), pokrajine dežele, manjšinskih organizacij, jugoslovanskega konzulata v Trstu.

Ob vhodu so pevmska dekleta v narodnih nošah pripenjala na sukniče in obleke obiskovalcev lične značke z Abramovim portretom, obiskovalci so dobili tudi zajetno brošuro, ki jo je šola, s finančno podporo krajevne skupščine izdala za to priložnost.

Najprej je bilo na vrsti odkritje Abramovega reliefnega portreta, ki je v pritlični veži šolske stavbe. Odkril ga je eden najstarejših vaščanov, Tonče Maurič. Šolsko stavbo pa je blagoslovil msgr. Oskar Simčič. Pred kipom sta prisotne pozdravila, v obeh jezika, dva učenca šole, zapel pa je tudi štmavski zbor.

Prireditve na prostem je pričel učitelj David Sossou z dvojezičnim

pozdravom. Zbor šolarjev, pod vodstvom Iva Bolčine, je zatem zapel dve pesmi. Predsednica sveta didaktičnega ravnateljstva Ljuba Bednarik - Čuk je povedala zakaj so starši in učitelji pred leti izbrali prav ime Jožeta Abramuma, da bi po njem poimenovali šolo. Poimenovanja pa niso mogli izpeljati prej, ker je bila šolska stavba v popravilu. Zahvalila se je vsem, ki so sodelovali pri pripravi slovesnosti in posebej imenovala kiparja Franceta Goršeta ter sodelavce pri sestavi brošure Jožka Kraglja, Marijana Breclja, Vereno Koršič, Slavka Bratino in Marka Waltritscha.

Zatem so učenci šole imeli recital o naših planinah z odlomki iz Abramovih spisov, ki jih je izbrala Ljubka Šorli Bratuž. Učenci so zatem zapeli še nekaj pesmi. V imenu vseh

slovenskih osnovnih šol je učence ter druge zbrane ljudi pozdravil didaktični ravnatelj dr. Milan Brešan. Župnik Jožko Kragelj pa je obširneje govoril o Jožetu Abramumu, o njegovem vsestranskem delu na literarnem, planinskem, gospodarsko-socialnem in verskem področju. (Kragelj je znan kot dober poznavalec Abramovih del, saj je že izdal eno knjigo o njem, pravkar pripravlja še drugo, zajetnejšo izdajo.)

Nastopila sta, vsak z nekaj pesmimi, še dekljski zbor iz Pevme in Oslavja, pod vodstvom Elde Gravner Nanuto, in moški zbor iz Štmavra pod vodstvom Gabrijela Devetaka, ki je kasneje še enkrat stopil na oder.

Sledila je nato vrsta pozdravov. Goriški župan Scarano, ki je dejal da je zelo zadovoljen, da se šolska mladež zbira v tem lepem kraju in v prenovljeni šoli, je s citatom iz evan-

gelija obžaloval, da se nihče od prejšnjih govornikov ni spomnil, da je goriška občinska uprava s svojimi sredstvi obnovila šolo, ko bi najbrž z manjšimi stroški te otroke prevajala s šolskim avtobusom kam drugam. Senator Battello pa je, prav tako s citatom iz evangelija, odgovoril rekoč, da je že čas, da bi parlament sprejel globalni zaščitni zakon. Mirko Primožič, ki je v imenu SKGZ daroval šoli Abramovo sliko, delo Silvana Bevčarja, je poudaril, da je ta šolska prireditve v trenutku spominov na mogočno slovensko enotno manifestacijo na Travniku, s katero smo Slovenci dali dostojen in kulturni odgovor vsem nacionalističnim nestrpnostem, ki bi nas najraje še naprej raznarodovali. Pozdravili so šc Damijan Paulin v imenu ZSO in ZSKP, Aleksandra Devetak v imenu ZSKD (darovala je

nekaj uokvirjenih slik slovenskih pesnikov in pisateljev) ter deželni svetovalec Drago Štoka. Govore je sklenil predsednik rajonskega sveta Aleš Figelj, ki je izrazil zadovoljstvo vseh vaščanov, da bo šola nosila ime Jožeta Abramuma, se zahvalil občini za investicijo v popravilo šole ter izrazil tudi željo, da bi se čez leto dni lahko zbrali na podobni svečanosti, ob otvoritvi športnega igrišča za katerega, se vaščani prizadevajo dolgo vrsto let.

Prireditve je potekla v najlepšem redu. Vsa zahvala učiteljstvu in učencem ter seveda mamicam otrok, ki so tudi pripravile zakusko z domačimi dobrotami. Ljudje so ob kozarcu briškega vinca še dolgo kramljali na šolskem dvorišču. (mw)

Na slikah: občinstvo in otroški pevski zbor.



CGIL potrjuje prejšnjo odločitev

## Jutrišnja splošna stavka nujna in neodložljiva

V juniju bo padla odločitev o usodi tržiške ladjedelnice: ali bo obveljal načrt ustanove IRI, ki predvideva zreduciranje današnje ladjedelnice v nekakšen arzenal za popravilo in remont ladij, ali pa bo objekt ohranil tudi v prihodnje sedanjo značilnost visoko specializiranega podjetja za gradnjo novih ladij.

Prav zato ni časa za odlašanje, pod takimi ali drugačnimi razlogi. Treba se je zganiti, sicer bo prepozno, jasno in brez plemik izjavljajo v pokrajinskem vodstvu sindikata CGIL, kjer so se odločili za jutrišnjo, štiriurno splošno stavko, za ohranitev tržiške ladjedelnice, za ohranitev zaposlitvene ravni.

Splošna stavka bo, kakor znano, tudi na Tržaškem, tudi tam oklicana samo na pobudo delavske zbornice CG IL. Drugi dve sindikalni zvezi, CISL in UIL, sta se od pobude distancirali, češ da je protest v tem času, neposredno pred volitvami neprimeren in daje možnosti instrumentaliziranja, kar naj bi izkoristila CGIL.

O razlogih za oklic jutrišnje štiriurne stavke ter o okoliščinah, ki so privedle do tega, da je protest sklicala samo delavska zbornica CGIL je včeraj s srečanju z novinarji govoril član tajništva CGIL Giuliano Bon, ki je posebej naglasil, da je pravzaprav čas neposredno pred volitvami v bistvu zelo ugoden za izvajanje različnih protestov, po drugi strani pa je splošen politični položaj takšen, da ne dovoljuje, da bi splošno stavko za delovna mesta načrtovali šele po volitvah.

Ob jutrišnji stavki, ki bo dopolne, bo v Tržiču, na Trgu republike ob 10.30 sindikalno zborovanje. Ob tem velja zabeležiti še vest, da se je delegacija sindikalistov CISL in UIL včeraj sestala s predsednikom pokrajinske uprave in z goriškim županom. V ospredju srečanja so pereča vprašanja splošnega gospodarskega položaja.

## Spadolini obiskal ladjedelnico v Tržiču

Obrambni minister Giovanni Spadolini je včeraj popoldne obiskal ladjedelnico v Tržiču ter se dalj časa držal v pogovoru z vodstvom podjetja ter nato tudi s člani tovarniškega sveta in sindikata kovinarjev (FLM). Obisk v ladjedelnici je bil zasebna značaja, kakor smo izvedeli. Spadolini, ki ga je spremljal poveljnik pomorskega vojaškega območja, admiral Agostinelli, se je hotel osebno prepričati o nekaterih stvareh v zvezi z gradnjo vojne ladije Giuseppe Garibaldi, zlasti se v zvezi s polemikami o sodelovanju med mornarico in kopno vojsko glede letalske zaščite. Člani tovarniškega sveta so Spadolini seznanili z dramatičnim položajem v podjetju.

## Skupščina v Italcantieriju

V tržiški ladjedelnici je bila včeraj zjutraj običajna ponedeljkova skupščina delavcev v dopolnilni blagajni. Razpravljali so predvsem o zaostritvi sindikalnega boja ter o današnji razpravi v deželni svet v Trstu o problematiki ladjedelništva.

Skrajno negativno so ocenili izid srečanja o prenosni ladjedelnic in podjetij z državno udeležbo, ki je bilo pretekli teden v Rimu. Vlada je, tako ocenjujejo položaj delavci, ne sposobna, da bi hitro in dokončno odločala, zato je tudi stanje iz dneva v dan težje.

## Sezona grajskih koncertov: flavtist Gazzelloni v Gorici

Na goriškem županstvu je bila včeraj uradna predstavitev letošnje poletne kulturne prireditve »Koncerti na gradu«, ki bo zajela sedem gradov in zgodovinsko pomembnih stavb v naši deželi, med temi tudi goriški grad. Na goriškem gradu bo otvoritveni koncert tega cikla v soboto, 23. junija, ko bo nastopil svetovno znani flavtist Severino Gazzelloni.

Na predstavitvi sporeda koncertov so poleg goriškega župana in deželne odbornika za turizem, spregovorili predsednik odbora za grajske pobude Ciro Casteletto, umetniški vodja prireditve prof. Umberto Tracemelli in predsednik konzorcija za valorizacijo deželnih gradov Strassoldo.

Vsi so poudarili pomen teh prireditev, ki imajo poleg izrazite kulturne vrednosti, tudi turistični učinek. S pomočjo kvalitetnih koncertov klasične glasbe želijo namreč prireditelji privabiti na gradove, raztresene po Furlaniji, nekoliko širši krog obiskovalcev in nenazadnje tudi turistov, za katere bi ti koncerti lahko bili priložnost, da poleg obale spoznavajo tudi notranjost naše dežele.

Pri vsem tem pa je treba ugotoviti, da bo prav goriški grad imel najmanjšo vlogo. Čeprav je njegovo okolje eno najbolj vabljivih v deželi in je tudi kvaliteten koncerta na najvišji ravni, bodo koncertu Severina Gazzellonija v Gorici lahko sledili samo maloštevilni. Priredili ga bodo namreč

v dvorani deželnih stanov na gradu, vstop pa bo samo z vabilii.

Vse vstopnice za jutrišnji koncert dua Salvatore Accardo in Bruno Canino so že razprodane. Prireditelji zato obveščajo, da jutri pred koncertom ne bo na razpolago vstopnic pri blagajni avditorija, saj so bila že vsa razpoložljiva mesta zasedena v predprodaji.

## Oporečništvo proti stroškom za orožje

Redovnik Eugenio Melandri, ravnatelj revije »Missione oggi«, bo drevi ob 21. uri predaval na temo »Oporečništvo proti stroškom za orožje«.

Gre za zelo aktualno temo, tako z ekonomskega, še bolj pa z družbenega vidika. Tako smo lani v Italiji za vojsko porabili okrog 12 tisoč milijard lir, kljub temu pa nismo nič bolj varni pred nevarnostjo jedrskega napada ali drugega spopada. Predavanje bo v dvorani Stella Mattutina.

● Družinska posvetovalnica v Foljanu je spet odprta in sicer ob sredah od 17.30 do 19.30. Na razpolago je občano Foljana, Šempetra ob Soči in Doberdoba.

## PIČIL JO JE GAD

Nevarnost, ki jo predstavljajo strupene lačice, navadno posplošujemo. Vsak s epec ali vsaka belouška res ni gad ali modras, vendar sta ti dve strupenjači še zmeraj precej razširjeni in nevarni, kakor priča tudi dogodek, ki se je pripetil te dni v Števerjanu. V bolnišnici v Gorici je še zmeraj na zdravljenju Slavica Graunar iz gabskega konca v Števerjanu, ki jo je prejšnji teden pičil gad. Ženska je sicer izven nevarnosti in se bo že v kratkem vrnila domov. Menča jo je kača pičila v neposredni bližini doma. Šlo naj bi za strupenjačo, ki je menda že lani napadla psa, ki je zatem poginil.

## Iz bolnišnice v Tržiču

V bolnišnici v Tržiču se zdravi 53-letna Liliana Cargnielli Gardiman iz Ronk, Matteottijeva 60. Teško se je ranila v prometni nesreči, v nedeljo, okrog 13. ure, v Ulici Redipuglia v

Ronkah. Žensko, ki se je peljala s kolesom, je z avtom povozil 55-letni Gino Pagliaricci iz Vidma.

## Bettiza se je sestal z vodstvom Združenja trgovcev

Enzo Bettiza se je ob nedavnem obisku v Gorici, v okviru volilne kampanje za evropski parlament, sestal tudi s člani vodstva goriškega združenja trgovcev.

Na sestanku so posebej razpravljali o vlogi Gorice in obmejnega področja v mednarodni blagovni menjavi, zlasti z vzhodnoevropskimi deželami in Jugoslavijo. Bettiza je naglasil, kako si je kot predsednik komisije za odnose med EGS in Jugoslavijo prizadeval za odpravo težav, ki so nastale ob koncu leta 1982 zaradi jugoslovanskih omejevalnih ukrepov ter težav v avtopevozništvu.

## Drevo občinski svet v Gorici

Drevo ob 18.30 je napovedana seja občinskega sveta v Gorici. Predvidoma bo potekala v precej polemičnem ozračju. Čeprav iz dnevnega reda ni razvidno, bo danes po vsej verjetnosti kar precej besedi o zborovanju Slovencev na Travniku, še zlasti glede stališča, ki ga je do te manifestacije zavzel goriški občinski odbor in nekatere stranke, ki ga sestavljajo.

## razna obvestila

Šola Glasbene matice sporoča, da bo zaključna produkcija gojencev v Sovodnjah v četrtek, 7. t.m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah.

V petek ob 20.30 pa bo v predavalnici v Ul. Della Croce 3 zaključna prireditve gojencev goriškega oddelka.

## prireditve

V deželni avditoriju bo danes ob 18.30 kulturna prireditve z glasbenimi in pevskimi točkami ter recitacijami v furlanščini. Nastopili bodo dijaki nižje srednje šole Leopoldo Perco iz Ločnika.

## predavanja

V okviru ciklusa vzgojnih predavanj o zdravstvu bo drevo ob 18. uri v avditoriju govoril prof. A. Raimondi o naravni prehrani. Jutri ob istem času bodo predavanje ponovili v Gradišču.

## kino

### Gorica

VITTORIO 17.30-22.00 »La carne infuocata di Jezebel«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 18.00-22.00 »Fratelli della notte«.

VERDI Zaprt.

### Tržič

EXCELSIOR Zaprt.

PRINCIPE 18.00-22.00 »Il mondo di una cover girl«.

COMUNALE Zaprt.

### Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30-20.30 »Kramer proti Kramerju«.

SVOBODA 18.30 »Štirje prebrisanci in ob 20.30 »Hiša groze«.

DESKLE 19.30 »S.P.U.K.«.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Rismondo, (Ul. E. Toti, tel. 72701.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Dušine, Trg S. Francesco 4, tel. 84124.

**Banca Agricola Gorizia** c.r.a.g.l.  
**Kmečka banka Gorica** v.z.z.o.j.

skupno z ostalimi članicami Deželnega konzorcija ljudskih bank

**VAM NE NUDI SAMO DENARJA!**

GORICA, KORZO VERDI 51, TEL. 84206/7 — TELEX 460412 AGRBAN

## Avtomobilizem: VN Monaka Polovična zmaga Prosta

MONTE CARLO — Francoz Alain Prost na McLarenu je zmagovalec dirke formule 1 za VN Monaka. Nedeljska dirka je bila ena izmed najbolj čudnih dirk formule 1. Začela se je v močnem dežju in že kmalu po startu sta bila iz boja izločena oba voznika renaulta Anglež Warwick in Francoz Tambay, ki sta trčila. Warwick jo je odnesel brez posledic, Tambay pa si je zlomil golenico. Vodstvo je prevzel Anglež Mansell na lotusu, ki pa je moral po 15. krogu odstopiti, ko se je zaletel v zaščitno ograjo. Njegov odstop je izkoristil Prost, ki je bil takrat drugi. Zelo dobro se je na mokri progi znašel tudi Brazilec Senna na tolemanu, ki je osvojil drugo mesto, presenetil pa je tudi Bellof na tyrreru, ki je bil tretji. Dirko so končali že po 31 krogih zaradi slabega vremena, ko je bilo v boju le še devet voznikov. Ker dirke niso dokončali, je prvih šest dobilo le polovico možnih točk v točkovanju za svetovno prvenstvo.

### VRSTNI RED ZA VN MONAKA (31 krogov, 102,672 km)

1. Prost (Fr.) McLaren 1.01'07"740 s povprečno hitrostjo 100,776 km na uro; 2. Senna (Braz.) toleman po 7"446; 3. Bellof (JAR) tyrrer po 21"141; 4. Arnoux (Fr.) ferrari po 29"077; 5. Rosberg (Fin.) williams po 35"246; 6. De Angelis (It.) lotus po 44"439; 7. Alboreto (It.) ferrari; 8. Ghinzani (It.) osella; 9. Laffite (Fr.) williams vsi po 1 krogu.

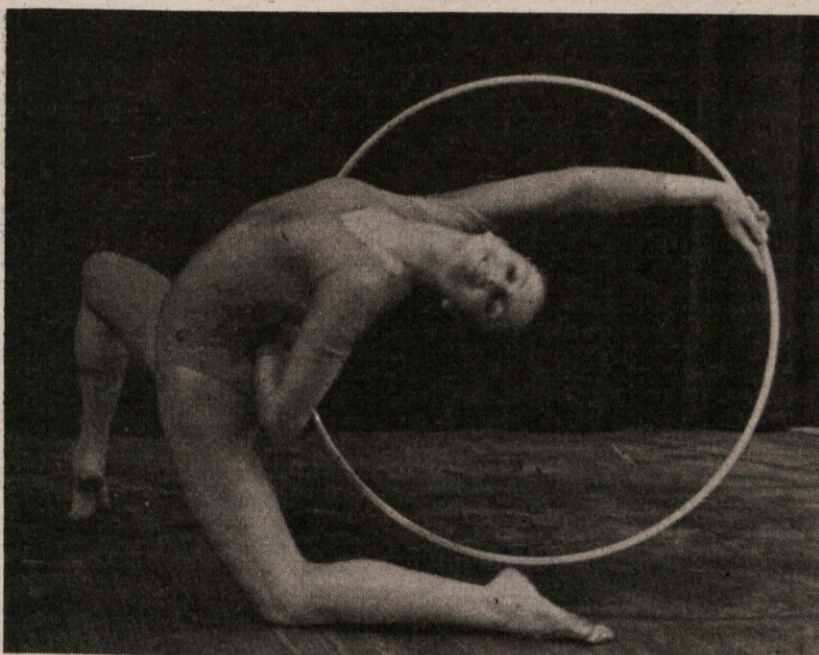
### Skupna lestvica voznikov

1. Prost (Fr.) 28,5; 2. Lauda (Av.) 18; 3. Arnoux (Fr.) 14,5; 4. Warwick (Angl.) 13; 5. De Angelis (It.) 12,5; 6. Rosberg (Fin.) 11; 7. Alboreto (It.) 9; 8. Tambay (Fr.) 7; 9. Bellof (JAR) 5; 10. Senna (Braz.) in Mansell (Angl.) 4; 12. Patrese (It.) in Cheever (ZDA) 3; 14. De Cesaris (It.) in Brundle (Avstralija) 2.

### Skupna lestvica avtomobilskih hiš

1. McLaren 46,5; 2. Ferrari 23,5; 3. Renault 20; 4. Lotus 16,5; 5. Williams 11; 6. Tyrrell 7; 7. Alfa Romeo 6; 8. Toleman 4; 9. Ligier 2; 10. Arrows 1.

## Izreden uspeh gimnastičarke Bora na DP v Beogradu Poljanka Pavletič 1. v vaji z obročem



Gimnastičarka Bora Poljanka Pavletič je nova jugoslovanska državna prvakinja v vaji z obročem. Že po prvem dnevu tekmovanja, ki je bilo v Beogradu, je zasedla odlično 3. mesto v mnogoboju, v najostrejši in številni kategoriji mlajših mladink (56 tekmovalk).

V finalu je Pavletičeva stopila v borbo za posameznice kar z vsemi 4 orodji (obroč, žoga, kolenčnica in vaja brez orodja). V izredno ostrem boju za kolajne je kar trikrat stopila na zmagovalni oder. V vaji z obročem je osvojila državni naslov, v vaji s kolenčnico in za skupno uvrstitev je prejela bron, druga pa je bila v ekipni uvrstitvi kot članica ljubljanskega Partizana Moste, ker njeno matično društvo Bor bo začelo uradno nastopati v gimnastični zvezi Italije šele v naslednji sezoni.

Če upoštevamo, da trenira športno ritmično gimnastiko šele dobro leto in v zelo slabih pogojih (samo dvakrat tedensko), je na dlani izreden talent te mlade gimnastičarke.

Branka Vajngerl

## Celotedenski 2. košarkarski turnir Radenske

### Danes prvi tekmi, jutri nastop Jadrana

Danes se bo v Borovem športnem centru na »1. maju« pri Sv. Ivanu pričel 2. košarkarski turnir Radenske, na katerem bodo nastopile praktično vse najboljše tržaške peterke, razen prvotigaša Bica.

Drevi se bodo pomerile ekipe Servolane in SGT ter reprezentance promocijskega prvenstva, tako imenovana selekcija All Stars in Inter 1904 (C-2 liga). Favorita sta Servolana in Inter 1904.

Jutri bodo, kot znano, stopili na igrišče tudi jadranci, ki se bodo pomerili z Interjem, medtem ko bo selekcija Radenske, ki jo sestavljajo najboljši slovenski igralci promocijskega prvenstva in 1. divizije, igrala proti SGT (D liga). Kot znano je organizator ekipe razdelil v dve skupini, v prvi so Jadran, Inter 1904

in All Stars, v drugi pa Servolana, Radenska in SGT. Finalni tekmi za prva štiri mesta bodo v soboto.

### SPORED TEKEM

DANES, 5. 6., ob 18.30: Servolana - SGT, ob 20.00 All Stars Cortina sport - Inter 1904;

JUTRI, 6. 5., ob 18.30: Selekcija Radenska - SGT, ob 20.00 Jadran - Inter 1904;

ČETRTEK, 7. 6., ob 18.30: Selekcija Radenska - Servolana, ob 20.00 All Stars Cortina sport - Jadran;

PETEK, 8. 6., ob 18.30 finale za 5. mesto, ob 20.00 trenerska okrogla miza;

SOBOTA, 9. 6., ob 18.30 finale za tretje mesto, ob 20.00 nastop Borovih telovadk, ob 20.30 finale za prvo mesto.

### ZŠSD V ITALIJI

sklicuje v petek, 8. junija, ob 19.30 v prvem sklicanju ter ob 20. uri v drugem sklicanju v Prosvetnem domu na Opčinah

### 14. REDNI DEŽELNI OBČNI ZBOR

z naslednjim dnevnim redom:

1. predsedniško poročilo
2. obravnava in podrobno razčlenjevanje statuta ter obrazložitev glojbelega osnutka posameznih členov
3. diskusija
4. zaključki.

## Na mednarodnem balinarskem turnirju Krasa Rečani najspretnejši

Sobotni mednarodni balinarski turnir, ki ga je v Zgoniku priredil balinarski odsek ŠK Kras, je odlično uspel tako s tekmovalnega kot z družabnega vidika. Balinarji 11 četverk iz zamejstva in matične domovine so v izredno sproščnem vzdušju še poglobili in utrdili že tako plodne bratske medsebojne stike.

Jutranji del tekmovanja je potekal na baliniščih v Zgoniku in v Repnu v štirih skupinah po 3 moštva in zmagovalci skupin so se uvrstili v polfinale. Najbolj izenačene borbe so bile v 4. skupini, kjer je vsako moštvo osvojilo po eno zmago in zaradi boljšega količnika je napredoval Portuale, čeprav je v tretji tekmi podlegel Krasu A.

V prvi polfinalni tekmi je Aluminij takoj povedel proti domačemu

Krasu B z 9:0. Domačini so nato sicer znižali zaostanek na 7:9, zatem pa so se Komenci dokopali do 11. točke. Drugi finalist pa je postal Partizan Kastav, ki je po začetnem zaostanku le strl odpor pristaniščnikov. V finalu za 3. mesto je Portuale bil boljši od Krasa B, v velikem finalu pa je po razburljivem poteku slavil reški Partizan Kastav, ki je takoj povedel kar z 10:0. Komenci Aluminij je tedaj ostro reagiral, znižal zaostanek na 7:10 in celo imel priložnost, da preobrne rezultat v svojo korist. Rečanom pa je uspelo nazitati še eno točko in tako so si dokaj zasluženo zagotovili čudovito trofejo.

Organizator se za uspešno izvedbo tekmovanja zahvaljuje vsem udeležencem, še posebno pa ustanovam, ki so darovale tako lepe pokale. Pohvalo si zaslužijo tudi balinarji in gospe Eda, Ivanka, Milena in Urška, ki so s prostovoljnim delom pripravile kosilo in malico za vse udeležence.

### IZIDI

Kras B - Gorjansko 11:2, Partizan Kastav - Repentabor 11:0, Repentabor - Sokol 11:7, Partizan Kastav - Sokol 11:0, Aluminij - Kraški dom 11:0, Kraški dom - Jama 11:5, Aluminij - Jama 11:6, Titovo Velenje - Kras A 11:1, Portuale - Titovo Velenje 11:5, Kras A - Portuale 11:10.

### Polfinalni tekmi

Aluminij - Kras B 11:7, Partizan Kastav - Portuale 11:8.

### Finale za 3. mesto

Portuale - Kras B 11:6

### Finale za 1. mesto

Partizan Kastav - Aluminij 11:7

### Končna lestvica

1. Partizan Kastav Rijeka (prejel trofejo Hranilnice in posojilnice iz Nabrežine); 2. Aluminij Komen (pokal Tržaške kreditne banke); 3. Portuale (pokal Hranilnice in posojilnice z Opčin); 4. Kras B (pokal SKGZ).

Za najboljšega bližalca so razglasili Stanka Jardasa (Partizan Kastav), ki je prejel torbo Hranilnice in posojilnice iz Nabrežine, najspretnejšemu tolkaču Emiliju Divu (Portuale) pa so poklonili pokal Hranilnice z Opčin. (B. S.)

## Tržaški drugoligaš pokopal upanja Catanzara za obstanek Za slovo prepričljiva zmaga Triestine

Triestina — Catanzaro 3:2 (2:1)

STRELCI: Gobbo v 7. min., De Falco v 26. min., Romano v 34. min., De Giorgis v 52. min. in Pellegrino 74. min.

TRIESTINA: Pelosin, Stimpfl, Ardizzon, Vailati (Piccinin od 84. min.), Mascheroni, Ruffini, De Falco, Perrone, Romano, Leonarduzzi, De Giorgis (Pescatori v 68. min.).

SODNIK: Agnolin, koti 8:3 za Catanzaro, gledalcev: 10 tisoč.

Triestina je letošnje domače nastope sklenila z zmago nad Catanzarom, ki je tako tudi matematično izpadel v tretjo ligo, potem ko je več let uspešno nastopal v A ligi.

Sklepni nastop Triestine na domačih tleh, zadnjo tekmo bodo Tržačani odigrali v Comu proti ekipi, ki je napredovala, je bil predvsem priložnost za prisrčen pozdrav Buffoniju, trenerju, ki je pripomogel, da se je Triestina po 18 letih vrnila med drugoligaše. Navijači so mu poklonili

priznanje, kot tudi prostemu branilcu Mascheroniju, ki je odigral 200. tekmo v rdečem dresu.

Dejstvo da je Catanzaro, ki je še imel nekaj pičlih upanj za obstanek v ligi, prvi povedel, je najbrž podžgalo tržaške nogometaste, ki za slovo prav gotovo niso hoteli razočarati svojih privržencev. Tako so Leonarduzzi in tovariši dokaj silovito reagirali in z goloma De Falca in Romana pokopali nade kalabrijske enajsterice. Za »milostni udarec« je poskrbel bivši član Catanzara De Giorgis in gol Pellegrini.

### Romano ostane

Vodstvo Triestine je včeraj sporočilo, da je predsednik Da Riù dokončno odkupil veznega igralca Romana od Milana. Romano, ki je najboljši nogometaš tržaškega kluba, je tako prvi pomembnejši »nakup« za sezono, v kateri starta Triestina na A ligo.

na ni več vplival na potek prijete tekme.

### IZIDI 37. KOLA

Arezzo - Como 1:0, Campobasso - Atalanta 2:1, Cavese - Pescara 3:2, Cesena - Padova 0:0, Cremonese - Palermo 3:3, Lecce - Perugia 1:1, Monza - Cagliari 3:3, Sambenedettese - Pistoiese 1:1, Triestina - Catanzaro 3:2, Varese - Empoli 0:0.

### LESTVICA

Atalanta 47, Como 46, Cremonese 45, Lecce 41, Arezzo 40, Padova in Campobasso 39, Triestina 38, Perugia 36, Cesena, Pescara, Monza, Sambenedettese in Varese 35, Cagliari 34, Empoli in Cavese 33, Palermo in Pistoiese 32, Catanzaro 30.

### PRIHODNJE KOLO

Atalanta - Sambenedettese; Cagliari - Arezzo; Catanzaro - Varese; Como - Triestina; Empoli - Cesena; Padova - Campobasso; Palermo - Monza; Perugia - Cremonese; Pescara - Lecce; Pistoiese - Cavese.

## Transatlantski nogometni pokal Udinese drugi v Ameriki

EAST RUTHERFORD — Cosmos iz New Yorka je v finalu transatlantskega pokala premagal Udinese s 4:1. Za Cosmos so bili uspešni Green v 46. min., Bogičević v 64. min., Perlečki v 76. min. in Gray v 88. minuti, medtem ko je edini gol za Udinese dosegel Marchetti v 47. minuti.

V boju za tretje mesto je Barcelona premagala brazilski klub Fluminense s 7:6 po enajstmetrovkah potem ko se je tekma v regularnem delu končala neodločeno 2:2.

### ZŠSDI

obvešča, da bo danes, 5. junija

**Zaključno tekmovanje  
tečajnikov  
plavalnega tečaja v Lipici**

Tekmovanje se bo pričelo ob 16. uri za vse tečajnike

### STONE SVETINA

## Med nebom in peklom

159.

Ko je župnik začutil, da se je Losanna omečil, je šel še korak naprej. S ponižnim glasom je vprašal: »Zdaj ko sem napravil že tako dolgo pot, bi vas prosil, ali bi lahko govoril z Bečanovima. Jožefin spovednik sem... in rad bi olajšal ure trpljenja tej ubogi ženi.«

»Naj bo, čeprav popuščanje ne sodi v moj slog. Naročil bom, da ste lahko pri njih deset minut.« Zavrtel je telefon in poklical karabinjerja, ki naj bi ga peljal v ječo.

»Bog vam bo povrnil dobro delo, usmiljenje z ne-močnimi se ne pozabi nikoli.«

»Nisem usmiljen in ne pričakujem usmiljenja od nikogar. To je zadeva za vas, ki se ukvarjate z onstranstvom, mene osebno zanima gola računica, koliko kje pridobim ali izgubim; seveda samo na tem svetu, da se razumeva. Tako sodim tudi vaše poslanstvo. Privolim v vaše posredovanje; tudi smrtni sovra-

niki morajo imeti koga, ki stoji med enimi in drugimi interesi... tudi takrat, kadar se na videz povsem izključujejo.«

Župnik je prikimal in rekel:

»Naša življenja so odvisna drugo od drugega, bog pa ima v rokah vse. Nihče ni tako slab, da ne bi bil lahko tudi dober, in nihče tako dober, da ne bi mogel postati slab.«

»Te duhovniške miselne pridige so mi poznane. Obdržite jih zase, župnik Sirk. Lahko moralizirate, a ne vtikajte se v politiko, vsaj ne na nam nasprotni strani. Duhovniki v ljubljanski pokrajini so zadovoljni z rimskim redom, hkrati pa se bojujejo aktivno proti komunistični kugi, ki se je razlila tudi k nam. V načrtu imam, da bi se v bližnji prihodnosti sestali s predstavnik duhovščine s te strani bivše meje s tistimi v ljubljanski pokrajini; izmenjali bi izkušnje in se dogovorili, kako naj vatikanska politika zaživi v enotnem delu.«

»Vi boste napravili, kar vam veleva dolžnost, mi bomo pa presodili, kaj je za vse najbolj prav v tem usodnem času.«

Z občutkom, da sta pridobila nekaj koristi vsak za svojo stran, sta sklenila pogovor.

V govorilnici jetniških prostorov sta na grobi le-seni klopi že sedela Bečan in Bečanka, držeč se za roke, kot takrat, ko sta šla k poroki.

Vdala sta se v usodo, da bosta obešena ali kako drugače umorjena. Priznanja niso izvabili iz njiju z nobenimi mukami. Ko sta zagledala na vratih župnika Sirka, sta ju navdala groza in veselje hkrati. Imela sta ga za znanilca smrti. Gotovo ju je prišel spovedat in obhajati.

Bečanko je preblislilo razsvetljenje. Torej ni zaman molila in razmišljala o koncu, ki bo osmisli vse njeno življenje, o smrti, ki ji bo pomenila rešitev vseh muk in pot v posmrtno življenje brez bolečin. Bečan pa se je ob župnikovem prihodu še globlje zakrnil vase: ne bo se spovedal, ne potrebuje odpuščanja, želi samo maščevanje sinov.

Vstala sta. Stisnili so si roke. Ker ni bilo v sivi pusti sobi nikogar, ki bi prisluškoval, je župnik spregovoril z glasom, ki je bil skoraj spovedniško šepetanje:

»Prinašam vama pozdrave otrok. Vsi so živi in zdravi. Bog blagoslovlja vajina dobra dela. Bodita močna in ne klonita. Ne bodo vaju ubili. Karlo je za to poskrbel. Prinesel sem pismo, ki vaju bo rešilo smrti. Izdajalci so mrtvi, o vas pa ne vedo ničesar.«

»O moj bog, bodi zahvaljen! Hvala vam, častiti, nikoli vam ne pozabimo, kar ste storili za nas!« je rekla žena.

Bečan, ki mu je odleglo, kot bi odložil težko skalo, pa je dejal: »Sporočite v vasi, da midva nisva izdala ničesar in tudi ne bova.«

»Giro d'Italia«: v včerajšnji 16. etapi

# Moser uspešno odbil napade

BARDONECCHIA (Turin) — Francesco Moser je na najboljši način pričel zadnji in odločilni teden tega »gira«.

V dokaj težki etapi, predvsem zaradi izredno slabih vremenskih pogojev, je namreč vodilni na skupni lestvici včeraj uspešno odbil vse napade svojih najnevarnejših tekmecev.

Še posebno »aktiven« je bil tokrat Francoz Laurent Fignon, ki je proti koncu etape večkrat poskusil presenetiti roza majico z begi, ki pa so se kaj kmalu končali, ker se Moser ni pustil presenetiti.

Nekaj kilometrov pred ciljem je sicer beg uspel šestim kolesarjem, ki pa niso bili posebno nevarni na skupni lestvici. Malo pred ciljem pa je Norvežan Erik Pedersen silovito potegnil, pustil za seboj peterico kolesarjev in osvojil etapo dvignjenih rok.

Glavna skupina z vsemi najboljšimi na skupni razvrstitvi je privzela na cilj z 10 sekundami zaostanka. Na vrhu lestvice ni bilo seveda sprememb.

Vrstni red 16. etape (Alessandria - Bardonecchia, 198 km)

1. Erik Pedersen (Nor.) 5.27'03" s povprečno hitrostjo 36,324 km na uro;
2. Chinetti (It.) po 3";
3. Van Der Velde (Niz.) i.č.;
4. Gavillet (Švi.) po 5";
5. Lejarreta (Šp.) i.č.;
6. Mottet (Fr.) i.č.;
7. Argentin (It.) po 10";
8. Pirard (Niz.) po 11";
9. Zadroblek (Av.) i.č.;
10. Chioccioli (It.) in večja skupina kolesarjev v Pirardovem času.

SKUPNA LESTVICA

1. Francesco Moser (It.) 73.15'19";
  2. Visentini (It.) po 1'03";
  3. Argentin (It.) po 2'06";
  4. Fignon (Fr.) po 2'07";
  5. Lejarreta (Šp.) po 3'25";
  6. Van Der Velde (Niz.) po 4'12";
  7. Beccia (It.) po 4'44";
  8. Da Silva (Port.) po 5'03";
  9. Baronchelli (It.) po 5'15";
  10. Saronni (It.) po 5'24".
- Danes bo na sporedu 17. etapa Bardonecchia - Lecco (249 km).

Ropret izgubil vodstvo

V 6. etapi mednarodne kolesarske dirke po Avstriji so Jugoslovani slabo vozili. Ropret, ki je bil do včeraj

prvi na skupni lestvici, je privozil na cilj z 10' zamude in je sedaj na skupni razvrstitvi šele 30.

● ROKOMET. Moštvo Istraturista iz Umaga je osvojilo prvo mesto na mednarodnem rokometnem turnirju v Benetkah pred Roveretom,

## totocalcio

Arezzo - Como	1
Campobasso - Atalanta	1
Cavese - Pescara	1
Cesena - Padova	X
Cremonese - Palermo	X
Lece - Perugia	X
Monza - Cagliari	X
Sambenedettese - Pistoiese	X
Triestina - Catanzaro	1
Varese - Empoli	X
Sanremese - Parma	2
Salernitana - Siena	1
Cesenatico - Teramo	X

KVOTE  
13 (2.656 dobitnikov) — 1.347.000 lir  
12 (42.973 dobitnikov) — 83.000 lir

## V zadnjem kolu nogometne C-2 lige Gorizia ostala v ligi

Gorizia — Venezia 2:1 (2:1)  
STRELCI: v 17. min. Da Dalt, v 21. min. Grazzolo (avtogol), v 37. min. Bertoia.

GORIZIA: Hlede, Grazzolo (Antonutti), Da Dalt, Lazzara, Grillo, Batoia, Bertoia, Bachetti (Righiri), Peresotti, Del Leri, Diodicibus.

VENEZIA: Poletto, Trevisanello, Bevarello, Macelà (Pardon), Giavettini, Caprioli, Capuzzo, Tolfo, Buzzardi (Rossi), Roccaforte in Pa'arin.

Goriška ekipa je v zadnjem prvenstvenem kolu s prepredljivo igro izbojevala zmago nad enajsterico iz Benetk in s tem tudi obstanek v C-2 ligi.

Goričani so v prvem polčasu takoj z napadalno igro pritisnili goste v lastni kazenski prostor in že po 15 minutah povedli z Da Daltom. Toda to vodstvo je trajalo le borih 6 minut, ko je Venezia izenačila z avtogolom branilca Grazzola. Končni rezultat pa je zapečatil Bertoia z lepo osebno akcijo v 37. min. prvega polčasa.

V drugem polčasu pa so Goričani v glavnem urejeno branili rezultat in igra se je tako odvijala na sredini igrišča.

Teniško prvenstvo Francije

## Sundström izločil F. Cancellottija

PARIZ — Italijan Francesco Cancellotti je izgubil v osmini finala mednarodnega teniškega prvenstva Francije proti Švedu Sundströmu s 5:7, 1:6, 2:6.

OSTALI IZIDI: McEnroe - Higuera 6:4, 7:6, 3:6, 6:3; Arias - Gottfried 6:4, 2:6, 6:4, 1:6, 6:2; Connors - Sanchez 6:4, 6:1, 6:1; Lendl - Jarryd 6:4, 6:0, 6:4; Gomez - Gunnarsson 6:3, 6:1, 6:3.

## Turnir MC 1984

DANAŠNJI SPORED  
TOREK, 5. 6.: MOŠKA KOŠARKA, SKUPINA A: 19.30 MK Gorica - Sovodnje; 20.30: porazenec - La Gori-

ziana; 21.30: La Goriziana - zmagovalc v prvi tekmi.

## totip

1. — 1. Belen	1
2. Biparte	2
2. — 1. Docente	X
2. Childerico	2
3. — 1. Spirbanc	X
2. Blu	X
4. — 1. Bigulina	1
2. Acino	X
5. — 1. Talstar	2
2. Boccaporto	1
6. — 1. Englis Punch	X
2. Trussardi	X

KVOTE  
12 (13 dobitnikov) — 17.952.000 lir  
11 (367 dobitnikov) — 610.000 lir  
10 (5.103 dobitniki) — 43.000 lir

## Na članskem košarkarskem turnirju »Claudio in Fabio«

# Kontovelci boljši od borovcev

Ferrovioario je osvojil prvo mesto na košarkarskem turnirju za memorial »Claudio in Fabio«, na katerem so nastopile članske in naraščajniške ekipe štirih društev.

ČLANI

Finale za 1. mesto  
FERROVIARIO - SCOGLIETTO 88:86

Finale za 3. mesto  
Kontovel - Bor Radenska 66:62 (31:28)

KONTOVEL: Ban 8, Emili 13 (1:5), Pertot, R. Kneipp, Štoka 20 (4:12), Lisjak 10 (2:3), Starc 8, Prašelj 5 (1:2), Pupis 2 (2:3).

BOR RADENSKA: Sosič 8 (4:7), Corbatti 23 (1:1), Kovačič, Klobas 11 (1:2), Furlan 4, B. Kneipp 10 (2:3), Korošec 6.

NARAŠČAJNIKI

Finale za 1. mesto  
FERROVIARIO - SCOGLIETTO 82:68

## Na odbojkarskem pionirskem turnirju v Novem mestu Zadovoljiv nastop reprezentanc ZSŠDI

V Novem mestu je bil v nedeljo odbojkarski troboj pionirskih reprezentanc Slovenije, Hrvaške in Združena slovenskih športnih društev v Italiji. V moški konkurenci je zmaga pripadla mladim Slovincem, pri dekletih pa so tesno slavile Hrvatice.

Vrsti ZSŠDI sta v Novem mestu opravili povsem soliden nastop. V moški konkurenci so bili naši fantje za razred slabši tekmeči, a so se vseeno srčno borili in so zapustili dober vtis. Tekma med Hrvatsko in Slovenijo pa je bila prava odbojkarska poslastica, saj so tehnično dobri in že visoki igralci (letniki 1969) s prikazano igro res navdušili.

Dekleta ZSŠDI so bila ostajima reprezentancama povsem enakovredna in bi lahko z malo več sreče premagala kasnejšega zmagovalca, ekipo Hrvaške, proti kateri so izbojevala

prvi set in nato v drugem vodila z 8:1.

IZIDI  
PIONIRJI: Slovenija - Hrvaška 2:0 (16:14, 15:11), Slovenija - ZSŠDI 2:0 (15:7, 15:10), Hrvaška - ZSŠDI 2:0 (15:6, 15:3).

PIONIRKE: Hrvaška - Slovenija 2:1 (12:15, 15:12, 15:13), Hrvaška - ZSŠDI 2:1 (12:15, 16:14, 15:4), Slovenija - ZSŠDI 2:0 (15:8, 15:8).

Postavi naših ekip:  
ZSŠDI moški: Čač, Baslin, Lutman, Paulina, Kerpan, Kralj, Tognetti, Taučer, Sain, Gulič, Starc in Prinčič.

ZSŠDI ženske: Žerjal, Foraus, Korovec, Pertot, Taučer, Velikonja, Mannenval, Komar, Maranzina.

Po turnirju so se dogovorila, da bo leta postal tradicionalen, prihodnje leto pa bo na Hrvaškem.

## 1. MOŠKA DIVIZIJA

Naš prapor Sošol — Italcantieri 3:1 (15:10, 12:15, 15:11, 15:7)

NAŠ PRAPOR SOŠOL: M. Sošol, Klanjšček, Bensa, Bevčar, Mikluš, F. Sošol, Legiša, Komel, Pahor, Prinčič.

Končno je Našemu praporu uspelo. V soboto zvečer so namreč v zadnjem nastopu pred domačo publiko Brici prepričljivo premagali moštvo Italcantieri iz Tržiča. Brici so tokrat zaigrali odločno in zbrano.

Z novima točkama je Naš prapor opravil pomemben korak do osvojitve prvega mesta v tej ligi. Iz boja je namreč izločil Italcantieri in še Soča mu ogroža vodilno mesto. (ik)

## obvestila

### Šahovska komisija ZSŠDI

priraja v soboto, 9. junija, ob 16. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/2. nadst.) ZAMEJSKO ŠAHOVSKO BRZOPOTEZNO PRVENSTVO ZSŠDI. Prvenstvo je odprto za vse zamejske šahiste, tudi z goriške in videmske pokrajine. Prvi trije uvrščeni prejmejo pokale, ostali pa kolajne. Vabljeni vsi šahisti, od mlajših do najstarejših!

### Gimnastični odsek ŠZ Bor

sporoča, da bo vsakoletna sklepna telovadna akademija danes, 5. junija, ob 15. uri na stadionu »1. maja«.

### Mladinska sekcija JK Čupa

organizira v Sosljanu 5 jadranskih tečajev za upravljanje windsurfingov in sicer: od 18.6.84 do 23.6.84, od 25.6.84 do 30.6.84, od 2.7.84 do 7.7.84, od 9.7.84 do 14.7.84, od 16.7.84 do 21.7.84. Prijave se sprejemajo na sedežu ZSŠDI, tel. 040/767304 do 16.6.84. Udeleženci tečaja bodo lahko uporabljali društvene jadralske deske brezplačno celo poletje.

### ZSŠDI

obvešča, da bo zaradi zaključka plavalnih tečajev v Lipici ter zaradi atletskega troboja v Trstu, urad ZSŠDI danes, 5. in jutri, 6. junija v popoldanskih urah zaprt.

### ŠZ Sloga in SK Devin

prirajata v nedeljo, 10. junija, avtobusni izlet v Bilčovs (avstrijska Koroška), ob priliki 13. tradicionalnega srečanja planincev treh dežel z ogledom Vrbskega jezera. Odhod avtobusa ob 6. uri iz Bazovice, preko Opčin, iz Sosljana pa ob 6.20. Cena prevoza 12.000 lir. Vpisovanje sprejema Viktor Stopar, tel. 040/226283 in Bruno Škerk, tel. 040/200236.

### TPK Sirena

priraja julija meseca štiri jadralske tečaje za otroke od 8. do 11. leta starosti. Pogoji je, da so dobri plavalci. Vpisovanje na sedežu TPK Sirena v Barkovljah vsak dan — razen ob nedeljah — od 19. do 20. ure ali pa na ZSŠDI, Trst, Ul. sv. Frančiška 20 do 20. junija med delovnim urnikom.

## NA TURNIRJU V DOLINI

# Rogoza boljša

Odbojkarski turnir v Dolini je minil v znamenju premoči gostij iz Rogoze, ki so brez večjih težav premagale obe naši ekipi. Breg in Friulexport sta zaigrala slabše kot znata in nista mogla ogroziti zmage Rogoze. V medsebojnem srečanju pa je bil Breg nekoliko prisebnejši v zaključku obeh setov, čeprav bi igralke Friulexporta lahko bolj izkušenim domačinkam iztrgale vsaj set.

IZIDI: Rogoza - Breg 2:0 (15:5, 15:8); Rogoza - Friulexport 2:0 (15:8, 15:9); Breg - Friulexport 2:0 (17:15, 16:14).

KONČNI VRSTNI RED: 1. Rogoza, 2. Breg, 3. Friulexport.

BREG: K. in V. Kocjančič, F. in L. Žerjal, Klemše, Rauber, Slavec in Furlančič.  
ROGOZA: Štrakri, Rebernak, Razboršek, Kranjc, Kumperščak, Kostanjevec, Pokrivač, Rebernak.  
FRIULEXPOR: V. in S. Stoper, Foraus, Žerjal, Garbini, Centazzo, Ušaj, Venier, Ukmar, Mauri, Umek in Pertot.

# Pregled 3. nogometne AL: tudi Brežani pod pričakovanjem

Nadaljujemo in danes tudi končujemo pregled amaterskih nogometnih lig, v katerih so nastopile naše nogometne ekipe.

## Skupina L

V tej skupini je od naših ekip igral le Breg. Prvenstvo se je začelo 25. septembra lani in končalo 13. maja. Končno zmago si je povsem zasluženo zagotovila ekipa S. Sergio, ki je v 24 tekmah osvojila kar 43 točk (19 zmag, pet remijev), torej v vsem prvenstvu ni doživela poraza. Obenem je ta ekipa z 62 goli imela najboljši napad ter z 11 prejetimi goli tudi najboljšo obrambo. Skupno je v 176 odigranih tekmah padlo 435 golov (2,47 gola na tekmo). V prvem delu prvenstva jih je padlo 211, v nadaljevanju pa 224. V tej skupini se je kar 41 tekem (23 v prvem, 18 v drugem delu prvenstva) končalo pri neodločenem izidu. Odložili pa so 10 tekem v prvem in 15 v drugem delu prvenstva in zato se je prvenstvo v tej skupini nekoliko zavleklo.

## BREG

Brežani so ob koncu prvenstva pristali na 9. mestu lestvice. Osvojili so namreč 20 točk (6 zmag, 8 remijev, 10 porazov), dali 24, prejeli pa 33 golov. V prvem delu so Brežani zbrali le 8 točk, (2 zmagi, 4 remiji, 6 porazov) dali 10, prejeli 18 golov. Kljub temu pa so vseeno bili na 9. mestu začasne lestvice.

V 12 nastopih na dolinskem pravokotniku so »plavci« premagali Chiarbola, Roianese, S. Nazario in S. Luigi, si delili točke z ekipami Lancieri, GMT, S. Anna, S. Vito, Olimpia in Rabuiese, podlegli pa S. Andreii in S. Sergio. Osvojili so torej 14 točk, dali 14, prejeli pa 13 golov.

V gosteh so Brežani premagali le S. Anno in S. Nazario, remizirali proti Chiarboli in S. Andrei, izgubili pa z Olimpio, Roianesejem, S. Sergio, z Rabuiesejem, S. Luigi, z GMT, Lancierijem in S. Vitom. Osvojili so torej 6 točk, dali 10, prejeli pa 20 golov.

V teku prvenstva so bili izključeni Segal (S. Andrea), Buffa (S. Vito), Paoletti (S. Luigi), Razem (Chiarbola). V korist so imeli tudi avtogol proti S. Nazariu. Na razpolago so imeli štiri 11-metrovke. Dve sta zastreljala Jez (Rabuiese) in Strnad (S. Nazario), uspešna pa sta bila Buffa (S. Andrea) in Strnad (S. Luigi). Proti pa so imeli tri 11-metrovke. Eno proti S. Luigiju ubranil vratar Ghersinich, uspešna pa sta bila Chiarbola in Rabuiese.

Brežani so res slabo začeli in v prvem delu prvenstva bili na repu lestvice. V nadaljevanju pa so si »plavci« znatno popravili položaj na lestvici s serijo uspešnih nastopov predvsem na domačih tleh. Kljub vsemu pa od ekipe Brega smo vsekakor nekaj več pričakovali, saj v tej skupini, kjer so igralce izključno tržaške ekipe, konkurenca res ni bila tako huda. Morda v povratnem delu so »plavci« še kar dobro kljubovali ostalim ekipam, v prvem delu pa so res od-

povedali in to jih je tudi drago stalo ter prav zaradi tega niso dosegli zastavljenih ciljev.

Trener Stelio Mondo je skupno poslal na igrišče 22 nogometašev, vendar nobeden ni igral vseh 24 tekem. 23 ODIGRANIH TEKEM: Strnad (11); 22: Dazzara; 21: Albertini (1), Paoletti; 20: Jez (2); 18: Grisonic, Mondo, Šavron; 17: Segal (1); 14: Buffa (2); 13: Ghersinich; 12: Bais, Lovriha, Zonta (5); 11: Paniconi; 10: Razem, Tul; 8: Azzolin; 6: Edomi (1); Martini; 2: Sovič; 1: Rodella.

S temi statističnimi podatki o 3. AL zaključujemo naš pregled o posameznih amaterskih nogometnih prvenstvih, v katerih so igralce naše ekipe. Prvenstev je sedaj konec. Nekatere ekipe sicer še nastopajo na raznih turnirjih, ostale pa so že sklenile letošnjo sezono, ki za naše ekipe, kot smo tudi iz statističnih podatkov videli, ni bila najboljša.

Bruno Rupel  
KONEC

Okrogla miza • Okrogla miza • Okrogla miza • Okrogla miza • Okrogla miza

# O našem nogometu

V treh amaterskih ligah nas je v letošnji sezoni zastopalo deset moštev, in sicer: v prvi amaterski ligi kriška Vesna; v 2. AL bazoviška Zarja, Kras iz Zgornjaka in Repentabra ter prošeško Primorje; v 3. AL pa Breg iz Doline, trebenski Primorec, padriško-gropajska Gaja, doberdobska Mladost, štandreška Juventina in Sovodnje. Deset društev torej z dokaj bogato nogometno tradicijo, letošnji obračun pa je bil verjetno eden najslabših v vsej zgodovini našega nogometa.

Večkrat so bili naši nogometaši (upravičeno in tudi ne) na zatožni klopi. Prevečkrat se je površno ocenilo delo naših nogometnih društev, skoraj nikoli pa se ni javno obravnavalo probleme našega nogometa. Ta športna zvrst, ki je daleč najbolj popularna na svetu, ima tudi pri nas, ne glede na letošnje neuspehe, veliko privržencev. Čeprav je v našem nogometu še ve-

liko nerešenih vprašanj, pa je na dlani, da naši nogometni delavci pridno in požrtvovalno delajo.

Našemu nogometu smo torej posvetili okroglo mizo, katere se žal niso udeležili predstavniki vseh naših nogometnih društev. Upamo pa, da bodo naši bralci iz posegov na tej okrogli mizi vsaj delno spoznali stvarnost našega nogometa.

Naše okrogle mize so se udeležili: IGOR ČUK, predsednik ŠD Breg; EGIDIJ STRNAD, odbornik ŠD Breg; VALTER HUSU, tajnik ŠD Primorje; DARIO KANTE, predsednik ŠD Primorje; ALBERT ČUK, predsednik ŠD Primorec; BORIS PRIMOŽIČ, predsednik nogometne komisije pri ZSSDI; ALDO FRANCO, predsednik ŠD Zarja; ANGEL BOGATEC, predsednik ŠD Vesna; DARIO GERGOLET, odbornik ŠD Mladost; MIRJAN ŽAGAR, odbornik ŠD Zarja; ANDREJ RACE, odbornik ŠK Kras; BRUNO RUPEL, naš dolgoletni nogometni dopisnik.



Udeleženci naše okrogle mize o nogometni problematiki

## Letos zelo slab obračun

● Končala so se amaterska nogometna prvenstva z zelo slabim obračunom naših ekip. Izgubili smo edinega predstavnika v prvi amaterski ligi, v tretjo amatersko ligo sta izpadli dve naši moštvi. Skratka, v prihodnji sezoni bomo imeli osem ekip v tretji, dve pa v drugi amaterski ligi. Kje so, po vašem, vzroki letošnjega tako poprečnega obračuna?



I. ČUK: »To ni slučajnost, gre za napake, ki jih ponavljamo že nekaj let, letos pa so močno izbruhnile na dan. Predvsem bi omenil pomanjkanje navdušenja, ki je pred leti podpiralo naša društva in gre sedaj navzdol. Drugič, življenje ni več takošno, kot denimo pred 15 leti, ko so naša društva nastajala in je mladina imela edino zadoščenje v tem, da gre na igrišče in se tam »razpištoliti«. Danes moraš vso to množico ljudi vabiti in iztrgati drugim panogam ali pa samo drugim dejavnostim, ki so recimo bolj zabavne. V tem je velika pomanjkljivost vseh tistih, ki delamo v nogometu, saj nismo znali ustvariti takšnega ozračja, da bi mladino obdržali. Manjkali so torej mentorji, predvsem za mlade.«

STRNAD: »Glavni vzrok tako slabe obračuna je preskok naraščaj in zato tudi slab izbor igralcev. Ker smo imeli v naših ekipah na razpolago premalo domačih igralcev, smo segali po »tujih« nogometaših in smo bili s tem prisiljeni iz leta v leto menjati ekipo, kar prav gotovo ne more prinesiti uspehov.«

HUSU: »Glavni vzrok, da bomo v prihodnji nogometni sezoni imeli v tretji amaterski ligi 8 ekip in v drugi samo dva naša predstavnika je v tem, da večina naših društev ne razpolaga z zadostnim številom mladinskih ekip in slabo dela z mladinskim odsekom. Ta pomanjkljivost je bila še posebej vidna v letošnjem prvenstvu. V naših klubih igra povprečno več kot polovica igralcev italijanske narodnosti prav zaradi pomanjkanja domačih igralcev za sestavo ekipe. Kar pa je še slabše in je brez dvoma negativno vplivalo na slabe rezultate v letošnjem prvenstvu, je dejstvo, da je večina teh italijanskih igralcev kvalitetno slabih in nekateri so celo slabši od naših domačih nogometašev.«

KANTE: »Vzrokov za slab obračun naših enajsteric je več. Vendar mislim, da je glavni vzrok v tem, da nam primanjkuje dobrih igralcev in smo tu popolnoma v podrejenem položaju v primerjavi z italijanskimi klubi, ki imajo za sabo poln rezervoar mladih moči poleg tega pa na razpolago tudi dovolj finančnih sredstev za nakup igralcev. Drugi vzrok je slaba organiziranost predvsem na mladinskem področju, govorim predvsem za naše društvo, kar nedvomno vpliva na slab izbor dobrih igralcev.«

A. ČUK: »Glavni vzrok je v tem, da imamo premalo dobrih slovenskih igralcev, z Italijani pa vseeno ne pridobiš toliko kot ti lahko da igralec,

ki je zrasel v matičnem klubu. Boljše je, da se končno zavemo s čim razpolagamo in dostojno nastopamo z domačimi igralci v 3. amaterski ligi in da igralci nekaj čutijo za barve svojega društva, kot pa da se opiramo na tuje igralce, ki te pripadnosti društvu ne čutijo. Zaradi tega je verjetno izpadla tudi Vesna, ker ima v svojih vrstah premalo domačih nogometašev. Če hočemo doseči kaj več, je nujno potrebna združitev in le na tak način bi s slovenskimi igralci lahko prišli do 1. amaterske lige.«

PRIMOŽIČ: »Mislim, da je bilo nogometno prvenstvo 1983/84 za večino naših ekip res negativno. S tem pa ne bi rekel, da je stanje naših ekip v kaki hudi krizi. Kar se jaz spominjam, so se naše ekipe na Tržaškem vedno borile za obstanek ali napredovanje v teh kategorijah, kjer danes igrajo. To je druga ali tretja kategorija. Le Primorje in Vesna sta včasih zaigrala v prvi kategoriji. Kot v vsaki panogi se tudi v nogometu športna obdobja spreminjajo. To predvsem zaradi materialnih sredstev. To je gotovo največji problem za nas, kajti za sestavo ene ekipe rabimo najmanj 16 igralcev. To je dvakrat več kot druge panoge, kar je za naša društva zelo zahtevno. V nogometu imamo tudi bolj ostro konkurenco, saj od 16 ekip, ki igrajo prvenstvo samo ena napreduje. Če temu dodamo, da v Trstu ves čas deluje v nogometu 30 italijanskih društev, bomo gotovo boljše ocenili naš položaj. Prepričan pa sem, da se bo stanje naših društev, upam v skupnem sodelovanju, v prihodnosti poboljšalo. Podčrtal pa bi še to, da uspeh enega društva ni samo zmaga ali napredovanje ampak prava vzgoja in resnost dela z vso našo mladino.«

BOGATEC: »Res je leto 1983/84 za vse naše ekipe poteklo zelo klavčno. Tudi Vesni se ni posrečil obstanek v 1. ligi. Nerodno smo izgubili zadnji dve tekmi in to zaradi številnih vzrokov. Ko se vprašam za kaj smo izpadli, ne najdem pravega odgovora. Največji problem pri nas je bil, da nimamo dobrega mladinskega odseka, da bi tako lahko zapolnili tiste vrzeli, ki so se pokazale prav v zadnjih kolih. Vsekakor smo sami krivi, da bomo drugo leto imeli kar 8 ekip v 3. ligi in dve v 2. ligi. Očitno je, da med našimi ekipami ni nobenega sodelovanja. Ne moremo

si predstavljati, da bi lahko povprašali eno ali drugo ekipo po enem igralcu, da bi si lahko tako opomogli, ker med nami vlada samo kampanlizem, ne pa športno vzdušje. Dokler bo trajala ta mentaliteta, ne bo nobene rešitve za naše ekipe.«



Pri okrogli mizi o nogometu je bila skoraj skupna ugotovitev, da brez združevanja sil ne moremo pričakovati boljših uspehov slovenskih nogometnih ekip. Konkreten primer združevanja na mladinskem področju je ekipa naraščajnikov ZSSDI Gorica, ki je skupno nastopala že v prvenstvu naraščajnikov na Goriškem

si predstavljati, da bi lahko povprašali eno ali drugo ekipo po enem igralcu, da bi si lahko tako opomogli, ker med nami vlada samo kampanlizem, ne pa športno vzdušje. Dokler bo trajala ta mentaliteta, ne bo nobene rešitve za naše ekipe.«

GERGOLET: »Pri ekipah na Goriškem je glavni problem pomanjkanje naraščaja. Od časa do časa slišimo, da je 39-40-letni igralec spet nastopil za to ali ono ekipo, ker mladih sploh ni. Morali bi jih navduševati in ustvariti take pogoje, da bi bil zanje nastop v prvi ekipi privlačnejši. Tega sedaj ni.«



ŽAGAR: »Jaz bi znova poudaril, v kolikor tega še niso povedali ostali, da v naših društvih manjka predvsem angažiranosti. Ni odziva v tem smislu, da igralci v mladinskih ekipah pridejo do takšne stopnje, da so zreli za prvo ekipo in prav tedaj prenehajo z igranjem. Dogaja se, da imamo tudi dosti perspektivnih igralcev, ampak so neresni tako na treningih kot na tekmah. Zdi se jim, da je dovolj, če so perspektivni. Nekateri tudi po pet mesecev ne trenirajo, ampak potem vseeno igrajo, ker ni drugih. To se v dolgem prvenstvu pozna na kondiciji.«

RACE: »Če je Kras izpadel v 3. ligo smo krivi vsi: odborniki in nogometaši, popustil pa je še trener. Res pa je, da so pri Krasu le trije odborniki, ki morajo skrbeti za vse, drugih ni zraven. Tako pa ne more biti rezultatov.«

RUPEL: »Slabi rezultati niso slučajnost in bi se morali o tem zavedati že pred leti. V sezoni 1976/77 smo zaželeli tri napredovanja in en sam izpad. Od tedaj dalje pa je šlo čedalje slabše, ne da bi na to kdo pomislil. Naša društva očitno niso računala z naravnim padcem rojstev. Če trdimo, da potrebuje vsaka ekipa 18 igralcev, v prvi razred osnovne šole pa se vpiše denimo 12 otrok, kako je mogoče, da lahko ima vsaka vas svojo nogometno ekipo? Ni toliko problem v tem, da ne posvečamo dovolj pozornosti naraščaju, pro-

napredovali, mi pa stagniramo ali celo nazadujemo.«

HUSU: »Razlika je v mladinskem odseku. Italijanska društva imajo tudi po pet mladinskih ekip in torej večjo selekcijo. Če imaš 100 ali 150 otrok, boš že našel 15 takih, ki so sposobni igrati v 1. ali drugi ligi. Mislim pa tudi, da italijanska društva razpolagajo z boljšim trenerskim kadrom.«

KANTE: »Za ekipo je treba najmanj 18 igralcev, naša društva na Krasu pa jih ne premorejo. Če bi imeli društvo, ki bi delovalo v mestu, bi lahko črpali več ljudi in bi bila tudi kvaliteta boljša. Skratka manjka igralcev.«

A. ČUK: »Kaj naj rečem? Malo nas je, drugače ni velike razlike med nami in italijanskimi društvi.«

PRIMOŽIČ: »Pri italijanskih društvih nimajo kvalitetnejših igralcev,

bleme je predvsem ta, da naša društva niso že pred leti začela razmišljati ali pa se sprijaznila z dejstvom, da bi se začelo združevati ekipe na mladinski ravni.«

## Kakšna je kakovost našega nogometa?

● Bi lahko na splošno ocenili kakovost našega amaterskega nogometa glede na ostale italijanske ekipe na Tržaškem in Goriškem?

I. ČUK: »Položaj na lestvicah je že dovolj zgovoren pokazatelj. Dodal bi le, da imajo italijanska društva bogatejšo tradicijo in so tudi vabljevsja za talente. Večina naših društev deluje v korist naših domačih ljudi in jasno je, da mi ne razpolagamo s tako široko bazo kot Italijani. Poleg tega ne smemo pozabiti tudi na finančno plat. Italijanska društva so mnogo vlagala. Tudi mi smo doslej skušali slediti temu ritmu, vendar mislim, da smo s tem zašli s prave poti. Saj je konec koncev tudi med Italijani vedno manj nadarjenih igralcev.«



napredovali, mi pa stagniramo ali celo nazadujemo.«

HUSU: »Razlika je v mladinskem odseku. Italijanska društva imajo tudi po pet mladinskih ekip in torej večjo selekcijo. Če imaš 100 ali 150 otrok, boš že našel 15 takih, ki so sposobni igrati v 1. ali drugi ligi. Mislim pa tudi, da italijanska društva razpolagajo z boljšim trenerskim kadrom.«

KANTE: »Za ekipo je treba najmanj 18 igralcev, naša društva na Krasu pa jih ne premorejo. Če bi imeli društvo, ki bi delovalo v mestu, bi lahko črpali več ljudi in bi bila tudi kvaliteta boljša. Skratka manjka igralcev.«

A. ČUK: »Kaj naj rečem? Malo nas je, drugače ni velike razlike med nami in italijanskimi društvi.«

PRIMOŽIČ: »Pri italijanskih društvih nimajo kvalitetnejših igralcev,

čepprav imajo več mladine. Glejte, če pri nas na pet nogometašev spotoma izgubimo dva, pri italijanskih društvih izgubijo štiri. Če bi naše boljše igralce združili v eno ekipo, bi dosegli to, kar v Trstu drugi s še tako dobrim izborom, ne bi dosegli.«

FRANCO: »Dobre igralce imamo raztresene po društvih in vsakdo jih rad drži doma in to je razumljivo.«

BOGATEC: »Na Tržaškem ni več kot šest do sedem italijanskih društev, za katera lahko trdimo, da so res organizirana, drugače so še slabša od naših društev. Dejstvo je, da imamo v vaseh malo otrok. Več jih je v Trstu, kjer bi lahko združili vse Slovence v eno ekipo, lahko pa bi prišli naravnost na naša igrišča, saj ima vsako naše društvo svoje igrišče. To je menda edina rešitev.«



GERGOLET: »Velikih razlik v kvaliteti med našimi in italijanskimi ekipami ni. To velja še posebej za 3. amatersko ligo, kjer so se naše ekipe skoraj vedno borile za napredovanje. V 2. amaterski ligi pa je razlika v tem, da italijanske ekipe razpolagajo z večjim številom kvalitetnih igralcev, zato imajo tudi večje uspehe. Ekipe, ki so napredovale iz 3. amaterske lige niso bistveno boljše od naših ekip, kar se je pokazalo tudi v medsebojnih srečanjih. Italijane pa gotovo prekašamo v borbenosti.«

ŽAGAR: »Nasprotujem mnenju mojih kolegov, ki so trdili, da je kakovost našega nogometa padla v zadnjih letih. Moje mnenje je, da smo v teh letih napravili velik korak naprej. Če primerjamo položaj pred desetimi leti s sedanjim, ugotovimo, da je takrat bilo pravo brezno med našimi in nekaterimi italijanskimi ekipami (Ponziana, San Giovanni), danes pa te veike razlike ni več. Razlika je le v tem, da imamo mi majhno izbiro igralcev, Italijani pa veliko. Mi moramo vzeti dobro in slabo in si ne moremo privoščiti, da bi koga odslavili ter moramo stremeti za tem, da tudi slabo obrodi dobre rezultate. Italijani pa lahko med množico igralcev obdržijo le dobre, slabe pa pošiljajo proč.«

RACE: »Kakovost našega nogometa je vsekakor boljša, vendar kljub temu zaostajamo za italijanskimi ekipami, ker so se v naših društvih poslabšale razmere. Manj je mladine, manj je tudi organizatorjev.«

RUPEL: »Čepprav imajo naša društva precej bistvenih pogojev za delo, saj razpolagajo z lastnimi nogometnimi igrišči in imajo precej navijačev, ki sledijo posameznim tekmam, kakovost našega nogometa stalno pada. To letos jasno dokazujejo kar trije izpadi iz lig (Vesna, Kras, Primorje), poleg tega pa se stalno večja število tujih nogometašev v naših enajstericah, kar gotovo ni spodbudno. Kje tiči vzrok vsemu temu? V prvi vrsti je vzrok v tem, da ni prišlo do postopnega vključevanja mladih svežih moči. Društva so morda posvetila premalo pozornosti mladinskim ekipam, katerim primanjkuje dobro pripravljene strokovni kader (trenerji). Velik problem, ki se v zadnjih časih postavlja v ospredje je tudi finančni in to seveda lahko precej vpliva na kakovost. Kakovostno bomo zato še bolj zaostali za italijanskimi klubi.«

Okroglo mizo vodil:

BRANKO LAKOVIČ

sodelovala:

RUDI PAVŠIČ

in ALEKSANDER KOREN

Nadaljevanje v jutrišnji številki

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir - V SFRJ številka 15.000 din, naročnina za zasebne mesečno 180.000, letno 1.800.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.000, letno 2.500.000 din

Plačilni tekoči račun za Italijo  
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374  
Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361  
ADIT - DZS 61000 Ljubljana  
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 43.000. Finančni in legalni oglaš 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 550 lir beseda. Ob praznikih: povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naroča pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775-275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

# primorski dnevnik

5. junija 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559  
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tix 460270  
GORICA Drevored 24 maggio 1  
Tel. (0481) 83382 - 85723  
ČEDAD Stretto De Rubeis 20  
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze Evropskih založnikov FIEG

## Že v teku priprave za »poletni eksodus«

RIM — Od zadnjih dni julija pa do prvih dni avgusta bo na italijanskem avtomobilskem omrežju kakih 12 milijonov domačih in tujih osebnih avtomobilov.

Skoraj ena tretjina vsega prometa se bo odvijala po avtocestah, kar seveda narekuje »pametno in smotrno izbiro odhodov«. Prav za dosego tega cilja bo državna ustanova za avtoceste v sodelovanju z AGIP, z Italijansko industrijo naftnih izdelkov (IP) in z družbo Alfa Romeo sprožila kapilarno kampanjo informiranja.

Predvidevanja o prometu za prihod-

nji »poletni eksodus« navajajo tri konice, in sicer: zadnji julijski konec tedna (petek 27. in sobota 28.), zadnji dan julija in prvi dan avgusta (torek 31. julija in 1. avgusta), zadnja konica pa bo prvi avgustovski konec tedna (petek 3. in sobota 4.).

Po vseh predvidevanjih bo prav tretja konica najhujša, saj bo sovpadala z zaprtjem večine industrijskih obratov na Severu. Po zamisli letošnje informativne kampanje bimalori z najrazličnejšimi pripomočki od letakov do posebnih koledarjev in sprotne informacije doseči večjo razpršitev odhodov

## Na ameriških letalih bo kajenje dovoljeno

NEW YORK — V poplavih vesti, ki omejujejo življenjski prostor kadilcem, smo končno dobili vest, ki jo bodo cigaretni zasvojeneci nedvomno pozdravili. Predsednik komisije za ameriško civilno letalstvo se je namreč zadnji trenutek premislil in prepričal odobritev pravilnika, ki prepoveduje kajenje na notranjih linijskih progah. McKinnon je seveda zagotovil, da se ni uklonil nobenemu pritisku, a to mu le redki verjamejo. Ameriški kadilci so namreč sprožili pravo ofenzivo, da bi preprečili izglasovanje takega omejevalnega pravilnika. V tej ofenzivi pa so imeli še največjo težo člani kongresa, med katerimi je ogromno strastnih kadilcev in seveda ameriška tobačna industrija.

## Gorila iz epruvete



Tudi gorile se rojevajo v epruveti. Zgodilo se je v Melbournu in to je drugi primer umetne zaploditve. Sicer pa se mali gorila dobro počuti (Telefoto AP)

## Zgodovinska regata



Britanska jadrnica Marques po startu na regati kopij starih jadrnic od Bermudov do Halifaxa (Telefoto AP)

## Singapur: Revne sloje je treba sterilizirati

SINGAPUR — Veste, kaj si je izmislila tukajšnja minivlada? Da je treba drastično omejiti število rojstev v tako imenovanih nizkorazrednih slojih.

Oblastniki so obljubili nagrado 4800 dolarjev (približno 8 milijonov lir) vsem tistim zakoncem, ki imajo manj od 714 dolarjev mesečnega zaslužka (nekako 1,1 milijona lir) in ki nimajo višješolske diplome ter se bodo pustili lepo sterilizirati. Pravico imajo le do enega ali največ dveh otrok.

Edini član opozicije v poslanski zbornici Jeyaretnam je rekel, da gre za izrazito diskriminacijski ukrep, ki ga ni mogoče utemeljiti z okolščino, da se v revnih slojih rodi dvakrat več otrok kakor med družbeno »kremo«, in ki odraža »načrt socialnega inženirstva«, s katerim naj bi v Singapuru izoblikovali elitno družbo. Glas v puščavi, seveda.

## Američanom zelo ugaja italijanski stil oblek

NEW YORK — Ugajajo kroji, barve in šo zaradi moči dolarja zelo poceni. Zaradi tega so Američani sklenili, da se bodo oblačili po »italijansko« in prvi trije letošnji meseci so pokazali, da so se oblačila »made in Italy« odpravila preko oceana in zvišala uvoz za 161 odstotkov.

Na uvoz italijanskih oblek je zelo ugodno vplivala tudi zapora, ki jo je vlada v Washingtonu odredila na podobne artikle, ki prihajajo iz Azije, točneje iz Hongkonga. Kljub temu pa se marsikdo vprašuje, zakaj je »boom« zadela ravno italijansko industrijo in ne na primer francoske? Odgovor je zelo lahek: italijanski stil veliko bolj ugaja, je originalnejši in barvitejši, skratka, za ameriški okus lepši.

Po podatkih ameriškega ministrstva za trgovino, ki računa v kvadratnih jardah uvožena oblačila, so med januarjem in marcem uvozili 9,9 milijona italijanskih artiklov, proti 3,8 milijona iz istega obdobja lanskega leta. V kvadratnih metrih blaga bi to pomenilo skok od 347 tisoč na 905 tisoč.

Kot smo že rekli, je razlogov za ta fenomen več. Eden izmed teh je tudi ta, da so Italijani konkurenčni glede višje kvalitete oblek, ko gre za srednjo kvaliteto so enakovredni Hongkongu, medtem ko je slaba kvaliteta trdno v rokah tretjega sveta. Na to vpliva tudi reevalvacija dolarja, glavni vzrok pa je brez dvoma ta, da se italijanski »stil« najbolje prodaja. Sami Francozi so priznali, da se preveč naslanjajo na klasična izhodišča, medtem ko so Italijani bolj pisani.

Tudi za prihodnje mesece so izgledi za italijansko industrijo oblačil zelo ugodni, saj bodo največje ameriške trdke še naprej uvažale iz Italije. Najbrž manj kot v prvih treh mesecih, a vseeno nadpovprečno.

## Plovba v krstah



»Že ker reka umira, plujemo po njej v trugah.« Tako je dejala posadka »Katabarana I.«, da bi opozorila na onesnaženje v reki Tronto. (Telefoto AP)

## Svojevrsna nogometna tekma

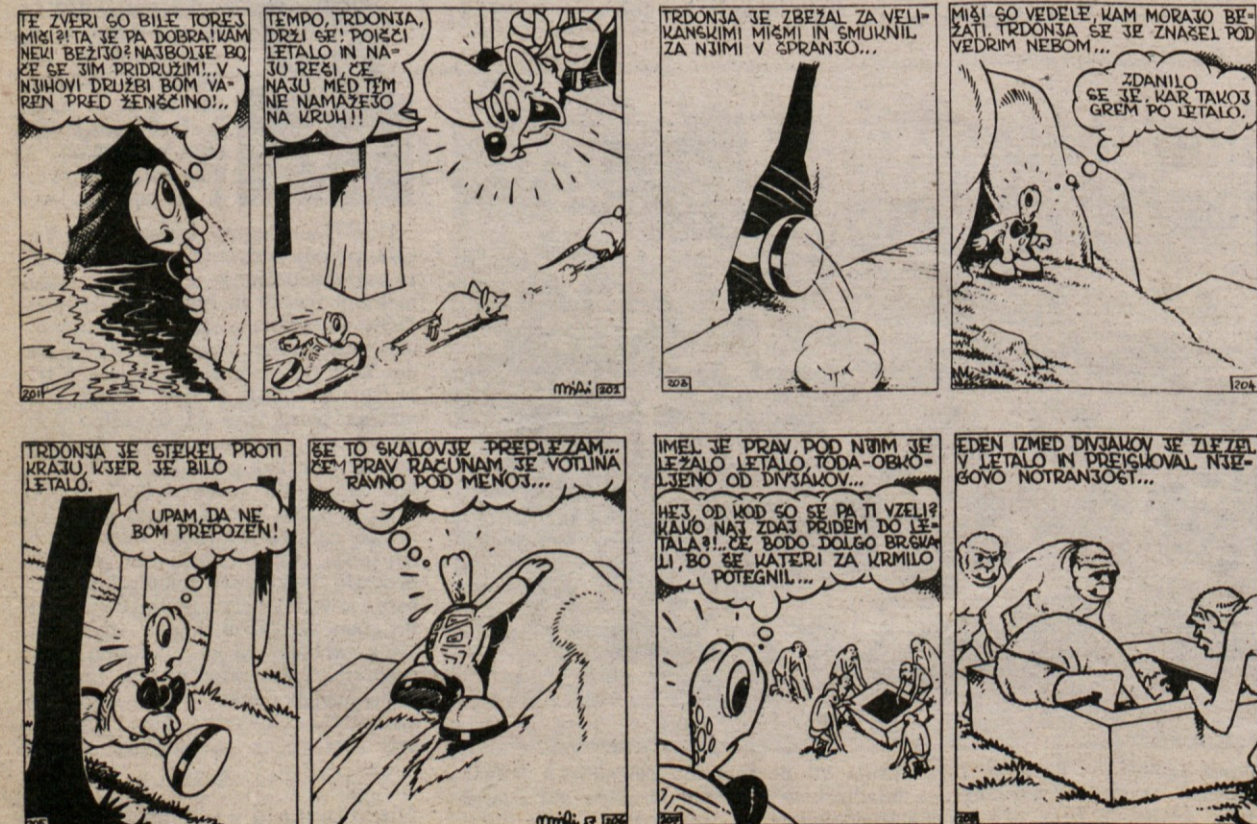
BEOGRAD — Medtem ko se razna nogometna prvenstva v Italiji in Jugoslaviji bližajo h koncu (najvišji tekmovanji sta se že končali), pa žoga seveda ne more kar tako pustiti prizorišča. In tako so v Beogradu v nedeljo odigrali svojevrsno tekmo, ki je na tribune štadiona Partizana privabila kar 40 tisoč gledalcev, česar v Jugoslaviji niso vajeni.

Pomerili pa sta se reprezentanci popelkarjev obeh držav in najbrž je to opravičilo tako številno udeležbo gledalcev. Izkupiček tekme so namenili družinam tridesetih ponesrečenih rudarjev v Aleksinovcu.

V obeh reprezentancah je bilo nekaj slovitih imen, ki so dokazala, da znajo večše ravnati z žogo, ne samo z glasilkami. Pri Italijanih so namreč igrali Fogli, Morandi, Tozzi, Bella itd., pri domačih pa Radovanović, Džordžević, Kalember... Naj ob koncu povemo, da se je tekma končala pri rezultatu 2:2 in da so Italijani vodili tudi z 2:0.

## MIKI MUSTER: Čudežni otok

(26.) Pustolovščine Zvitorepca, Trdonje in Lakotnika



Romunski profesor Toheneanu zbral 7000 portretov

## Slikarski dnevnik neobičajne vsebine

BUKAREŠTA — Dan Grigorescu, ki velja za najuglednejšega kritika na področju likovne umetnosti v Romuniji, pa tudi najbolj priznani književnik v tej deželi pravijo o njem, da je sestavil eno najpomembnejših in najbolj kakovostnih antologij v zgodovini romunske sodobne likovne umetnosti. »To niso samo nekakšne navadne skice in portreti, to je prava študija o ljudskih običajih in značajih domačih ljudi«, so še zatrčili v bukareških literarnih krogih. Kdo je ta človek, o katerem gre tudi sicer glas, da sodi med redke figure, ki znajo pustiti globok, neizbrisen pečat v širši, državni in verjetno tudi mednarodni skupnosti?

To je univerzitetni profesor Aleksander Toheneanu, sila žilav možakar, ki nikakor ne izkaže svojih 77 let in ki je seveda tudi sam star likovniški lisjak. V likovni umetnosti je diplomiral že pred 55 leti, to pa še ni dovolj: študiral je tudi psihologijo in pedagogijo in doktoriral v filozofiji. Do tod vse prav in nekeje normalno, dasiravno hkrati izredno. Toda glas o doktorju Toheneanu se je na mah razširil takrat, ko je — že v letih, ki se mu drugače, kot rečeno, ne poznajo — pričel krožiti z biciklom po Romuniji. Romal je od ene umetnostne galerije do druge in nakupoval portrete in skice, a skice in portrete medtem tudi sam oblikoval. Danes Romuni soglašajo, da je osiveli, vendar tako zelo neobičajno mladostniški profesor, prekrzil prav celo domovino do zadnjega njenega kotička. Rezultat: 7122 portretov, ki jih je lepo zbral, uredil in z njimi ustvaril edinstven »slikarski dnevnik«, kakor so to zahtevno delo poimenovali književniki.

Profesor Toheneanu skoraj nikdar ne stopi v dvigalo, mnogo pešaci, ne kadi in ne uživa alkoholnih pijač, poleg tega pa — kot smo že omenili — kolesari. V avto ali taksi se pogleda ne, pa da bi vanj sedel? Spočetka ga je malokdo poznal, ko je tako vandral po domovini, postopoma in spotoma pa se je pričel seznanjati — ne samo v galerijah, ampak tudi kar tako na cesti — z najvidnejšimi književniki, ki so po drugi strani začeli spoznavati vrednost njegovega dela in tako je Toheneanu bil deležen laskavega priznanja iz ust uvodoma omenjenega Grigorescu.